UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI TURISMULUI

PRIMĂRIA ORAȘULUI RÂȘNOV

Instrumente Structurale 2007-2013

RÂȘNOV

GHID TURISTIC

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Adrese utile

- Urgență: 112
- Poliția Râșnov: Str. Brazilor, nr. 11,
  telefon +40 (268) 230 333, fax +40 (268) 231 127
- Salvamont Râșnov: 0725 – 826 668, 0SALVAMONT
- Policlinica Râșnov: Str. Izvor, Nr. 2, telefon +40 (268) 230 123
- Pompieri: Piața Unirii, nr. 12
- Ocolul silvic: Str. Republicii, nr. 13
- Info turism: Piața Unirii, nr. 12
  Cetatea Râșnov
- Primăria Râșnov: Piața Unirii, nr. 12
- Informații Gara Râșnov: +40 (268) 410 233

Primăria Orașului Râșnov - Casa Căsătoriilor și sediul nou, 2011.

Râșnov - Ghid Turistic

Autori: **NICOLAE PEPENE, BOGDAN FLORIN POPOVICI**
Coordonator ediție: Nicolae Pepene
Documentație științifică: Nicolae Pepene, Bogdan Florin Popovici
Consultanță istorie medievală: Adrian Andrei Rusu, Gernot Nussbächer
Consultanță istoria artei: Ileana Burnichioiu
Design grafic: Adina Băncilă, Mihail Ungureanu

© Drepturile de autor, imaginile și fotografiile din aceast ghid aparțin Primăriei Râșnov

RÂȘNOV·ROSENAU

Râşnov

Ghid Turistic

Primăria Râșnov
2011

Râşnov, 2010. Vedere dinspre drumul Branului

EUROPA - ROMÂNIA - TRANSILVANIA - MUNȚII BUCEGI - ȚARA BÂRSEI - RÂŞNOV

La răspântie de drumuri pentru vacanțele dumneavoastră, se află

R O Z A T U R I S M U L U I R O M Â N E S C

Oraşul Râşnov

Râşnovul Turistic:

O poveste aparte în care legende romantice sunt reconstituite în cetatea medievală,
în numele trandafirului, blazonul istoric al Râşnovului,
armatele istoriei ies din manualele şcolare şi dau onorul,
muzica istoriei se aude în bisericile oraşului,
după o jumătate de secol, pensiunile oraşului ne întâmpină cu reclama staţiunii climatice
interbelice: „Aer curat, linişte, mâncare bună!"

Râşnov – Dealul Cetăţii, 2009

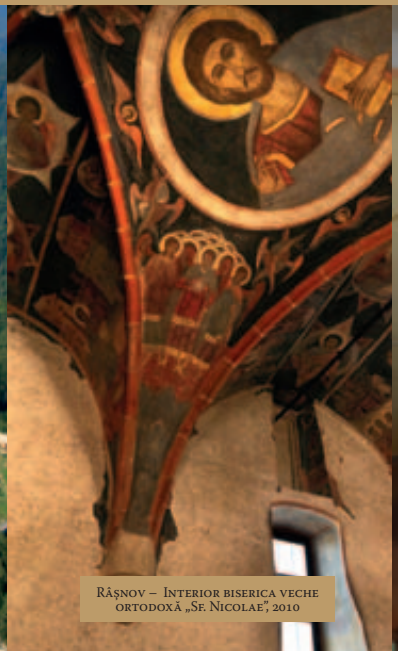

Râşnov – Interior biserica veche ortodoxă „Sf. Nicolae", 2010

Festivalul Internaţional de Film Istoric Râşnov 2010. Concert în biserica evanghelică

Râşnov

- **Denumirea germană:** Rosenau
- **Denumirea maghiară:** Barca-Rozsnyó
- **Atestare documentară:** 1331 („Rosnou”)
- **Tradiția turistică:** martie 1929 (Stațiunea climatică Râșnov)

- **Poziționare geografică:** 45 35’36”N, 25 27’37”E
- **Destinația Râșnov:**
  - București - 156 km, Sibiu - 147 km,
  - Brașov - 16 km, Poina Brașov - 8 km,
  - Bran - 10 km, Sinaia - 31 km.
- **Informații legături rutiere:**
  - Autogara 1, Brașov (lângă Gara CFR) tel.: 0268 427 267
  - Autogara 2 Brașov (str. Avram Iancu nr. 114) tel.: 0268 426 332
- **Informații legături feroviare:**
  - Gara CFR Brașov (B-dul Gării nr. 1) tel.: 0268 410 23

- **Populație:** 17 163 locuitori (31 mai 2011)

- **Cetatea medievală:** Dealul Cetății
- **Biserica ortodoxă veche „Sf. Nicolae”:** str. Cristoloveanu Romulus , nr.14
- **Biserica evanghelică:** str. Republicii, nr 1
- **Biserica ortodoxă nouă „Sf. Nicolae”:** str. I.L. Caragiale , nr 129
- **Peștera Valea Cetății**
- **Cheile Râșnoavei**
- **Promenada „Sissy”**
- **Centrul Cultural Râșnov:** Piața Unirii, nr. 9
- **Bază sportivă:**
  - stadion („Bucegi” – Valea Cetății)
  - două baze de biatlon (Valea Cărbunării, Valea Cetății)
  - o bază de sărituri cu schiurile cu 3 trambuline (Valea Cărbunării)

POIANA BRAȘOV

1E

P

P

7

1

4

STR. 1 MAI

Str. GHEORGHE LAZĂR

Str. TEIULUI

Str. IZVORULUI

VALEA CETĂȚII

POIANA BRAȘOV

B

11

PIAȚA UNIRII

Str. ION CREANGĂ

Str. MIHAI VITEAZUL

6

5

A

Str. ARMATA ROMÂNĂ

E574

BRAȘOV

10

Str. FLORILOR

Str. REPUBLICII

Str. BUCEGI

9

Str. VULCAN

Str. GHIMBĂȘELULUI

Str. VÂNĂTORILOR

GHIMBĂȘEL

3

Str. UZINEI

Str. GĂRII

73A

ZĂRNEȘTI

A Biserica Evanghelică

B Cetatea Râșnovului

C Biserica ortodoxă veche Sfântul Nicolae

D Biserica ortodoxă nouă Sfântul Nicolae

1 Pistă biatlon
2 Centru olimpic de sărituri cu schiurile și biatlon
3 Gara Râșnov
4 Promenadă

5 Primăria Râșnov
6 Cinematograf
7 Peștera Fundata
8 Parc

9 Parc
10 Parc
11 Centrul Cultural Râșnov
12 Cheile Râșnoavei

Parcare · Policlinică · Stație autobuz către Brașov · Stație autobuz către Bran · Parc

CHEILE RÂȘNOAVEI

12

RÂȘNOV

2 km

PREDEAL

2

VALEA CÂRBUNĂRII

C

D

Str. I.L. CARAGIALE

Str. I.L. CARAGIALE

GHIMBĂȘEL

Str. MIHAI EMINESCU

Str. MIHAI EMINESCU

Str. MIȘU POP

8

Str. PANDURI

Str. MIHAIL SADOVEANU

Str. POSTĂVARULUI

PREDEAL

spre CHEILE RÂȘNOAVEI 6km

Str. ZAHARIA STANCU

Str. VASILE ALECSANDRI

E574

Str. CRIZANTEMELOR

BRAN

Str. IOAN SLAVICI

E

N

S

V

Cuprins

10 Valea trandafirilor

11 Ordinul Teuton și Rosenau

12 Râșnovul medieval

14 Orașul Istoric

21 Promenada

22 Despre Istoria Râșnovului Turistic

26 Centrul Cultural Râșnov

27 Cheile Râșnoavei

28 Cumidava

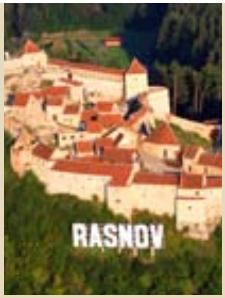

30 Cetatea

46 Biserica Veche Sf. Nicolae

50 Biserica ortodoxă Nouă Sf. Nicolae

52 Biserica Evanghelică

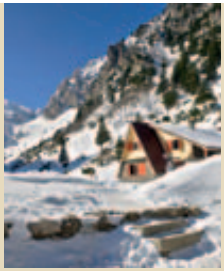

56 Trasee Turistice

60 Peștera Valea Cetății

62 Tradiții Sportive

64 Nicole Kidman
Din Valea Trandafirilor la trandafirul său...

66 Festivaluri

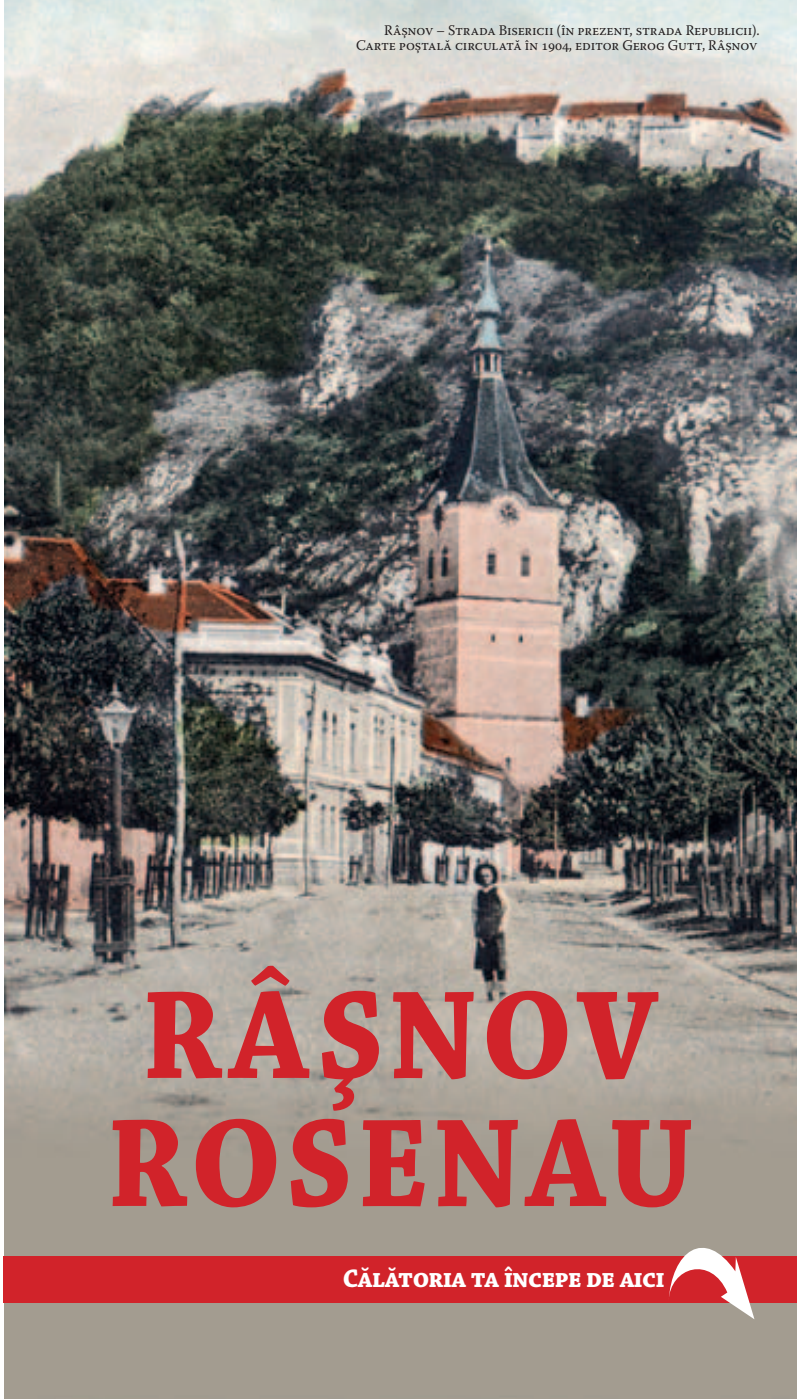

Râșnov – Strada Bisericii (în prezent, strada Republicii).
Carte poștală circulată în 1904, editor Gerog Gutt, Râșnov

RÂȘNOV ROSENAU

Călătoria ta începe de aici

Legenda întemeierii Râșnovului: Coloniștii sași au întemeiat așezarea la poalele Dealului Cetății, fermecați de frumusețea peisajului dominat de trandafiri sălbatici.

Valea Trandafirilor

Prima atestare documentară:

1331 - „Rosnou": într-un document emis de regele Ungariei, Carol Robert de Anjou, prin care suveranul cerea fiilor lui Solomon de Râșnov, Ioan și Iacob, să îi restituie cetatea Codlea, ocupată multă vreme de greavii sași râșnoveni.

În 1388, Râșnovul apare în documente ca *Villa Rosarum* (Rosendorf) = Satul trandafirilor.

În cronicile și documentele vechi, Râșnovul este menționat și în formele „Rasnow", „Rossenaw", „Russenau", „Rosenau", „Rajnov". Rădăcina toponimului pare a fi cuvântul „roz" care înseamnă „roză", „trandafir", atât în limba latină, cât și în limbile slavă și germană. De altfel, încă din Evul Mediu clasic, trandafirul a fost ales emblema așezării. Însemnul heraldic, acordat de suveran sau asumat direct și apoi recunoscut public, demonstrează atât statutul așezării, cât și importanța averii sale.

Reproducerea cea mai veche, cunoscută până în prezent, a blazonului cu cele trei roze, apare pe o cahlă descoperită în cetate, datată la mijlocul secolului al XVI-lea. De asemenea, blazonul istoric apare și pe altarul bisericii evanghelice, comandat în 1776.

Dicționar

Sași = Coloniști germani aduși în Transilvania în perioada sec. XII - XIII, de regalitatea maghiară, mai întâi din regiunea Rinului, Moselei și Luxemburgului, apoi din Germania de sud și centrală. Întrucât dreptul saxon de la Magdenburg era luat ca model pentru colonizările germane din Europa Răsăriteană, acești „oaspeți flamânzi" au fost numiți saxoni, Sachsen, „sași" pentru români și unguri.

Greavi = Conducătorii grupurilor de coloniști. A fost pătura conducătoare politic a sașilor, până la eliminarea lor din această poziție de către comunitățile orășenești și patriciatul meșteșugăresc și negustoresc.

Cahlă = Piesă din ceramică sau lut ars, smălțuită sau nu, cu sau fără decor, folosită la construirea sobelor.

Steagul Asociației săsești de cântări din Râșnov, 1905 (foto 2011)

Râșnov – Orga bisericii evanghelice (foto 2011)

Cetatea Râșnov – cahlă nesmălțuită, sec. XVI

Ordinul Teuton și Rosenau

Cea mai veche teorie a istoriografiei săsești de la sfârșitul secolului al XIX-lea susține că populația germanică a fost colonizată în Țara Bârsei de către cavalerii teutoni. Între timp, arheologia a demonstrat că germanii coloniști au sosit și anterior acestei date.

Deoarece multe din toponimele germane din Țara Bârsei sunt similare cu cele din împrejurimile posesiunii de la Koblenz a ordinului teuton, se poate presupune că o parte din coloniști proveneau din regiunea respectivă. Astfel, denumirea germană, Rosenau, „Valea Trandafirilor", poate fi o amintire a originii primilor coloniști, veniți la Râșnov tocmai de pe malul stâng al Rinului.

Dicționar

Ordinul Teuton în Țara Bârsei: Regele Ungariei, Andrei al II-lea a donat Țara Bârsei ordinului teuton în 1211. Călugări-soldați trebuiau să apere regatul împotriva cumanilor și să fie avangarda expansiunii maghiare spre Răsărit. În 1224, papa Honoriu al III-lea a răspuns afirmativ la cererea cavalerilor teutoni de a lua Țara Bârsei și teritoriile ocupate de către aceștia la sud de Carpați sub jurisdicția și în proprietatea Bisericii Catolice. Imediat, în 1225, armata regală, condusă de însuși Andrei al II-lea, a intervenit și a alungat Ordinul teuton, pedepsind încercarea cavalerilor de a-și crea în locul feudei regale un stat propriu.

Ordinul teuton: Ordinul militaro-călugăresc al teutonilor a fost fondat de cruciați germani în jurul anului 1099, pe Pământul Sfânt, sub numele de „Ospitalierii spitalului Sfintei Maria a germanilor din Ierusalim". Fecioara Maria este considerată principala protectoare a teutonilor, secondată de Sf. Elisabeta a Ungariei și Sf. Gheorghe, protectorul ordinelor cavalerești și al cruciadelor. Ordinul a fost reorganizat de către papă în 1199. La intrarea în ordin, cavalerii depuneau un legământ de sărăcie, castitate și obediență și se angajau să ajute bolnavii și să lupte cu păgânii.

Râşnov – fostul han comunal. Pictură interioară, sf. sec. XIX

Cetatea Râşnov – monede medievale, sec. XVI – XVII

Împăratul Sigismund de Luxemburg (Albrecht Dürer(?), Nürnberg, 1514, Deutsches Historisches Museum, Berlin)

Râşnovul medieval

Faţă de castrul roman, Râşnovul medieval se afla lateral, spre munte, nucleul aşezării medievale fiind între Dealul Cetăţii şi râul Bârsa. Poziţionarea geografică a aşezării a fost dictată de nevoia de securitate, vecinătatea cetăţii, necesitatea evitării zonelor mlăştinoase care, de altfel, au fost specifice Ţării Bârsei până la desecarea lor, în secolul al XIX-lea.

Dar, hotarele râşnovenilor au fost împinse cât mai departe de vatra burgului: atât pe crestele munţilor, pentru păşunile necesare creşterii vitelor şi lemnul necesar ridicării gospodăriilor, cât şi în lunca Bârsei, pentru dezvoltarea agriculturii. Între avantajele locuirii în Râşnov, mai trebuie să adăugăm forţa apelor, pentru morărit sau alte instalaţii tehnice şi beneficiile celui mai important drum comercial transilvănean spre sudul Carpaţilor, din acel moment, drumul Branului.

Interesele comunităţii râşnovene au fost consemnate în privilegiile eliberate de regele Ungariei sau domnitorul Ţării Româneşti încă de la sfârşitul secolului al XIV-lea, iar fruntaşii lor au participat la obţinerea acestor avantaje economice. În 1406, preotul Martinus de Rosnow a fost membru al unei delegaţii care, în numele districtului Ţării Bârsei, a obţinut privilegii de la regele Ungariei, Sigismund de Luxemburg. Apoi, la 13 august 1413, Mircea cel Bătrân, domn al Ţării Româneşti, a emis un privilegiu comercial avantajos pentru negustorii districtului Braşov, la rugămintea judelui Braşovului şi a delegaţilor râşnoveni Crus şi Martin.

Traficul de mărfuri putea aduce avantaje şi mai mari locuitorilor în măsura în care ar fi avut dreptul de a organiza târguri; venind în Râşnov pe 24 ianuarie şi 5 iulie 1427 şi convingându-se de importanţa aşezării, regele Sigismund de Luxemburg a acordat Râşnovului, amintit de document sub numele de *oppidum Rosno*, dreptul de a ţine târg săptămânal, în ziua de miercuri.

În 1437, când Vlad Dracul, domn al Ţării Româneşti, a acordat locuitorilor din districtul Braşov un nou privilegiu comercial, delegaţia trimisă la Târgovişte era formată din Mehel, „burgărul" Braşovului şi Andreiaş, „judeţul" din Râşnov. În 1456, la începutul domniei, Vlad Ţepeş a primit o delegaţie a Ţării Bârsei, din care a făcut parte şi Thes, judele Râşnovului.

În interior, o împărţire a Râşnovului — mai mult juridică decât etnică — a existat de-a lungul Evului Mediu până în secolul XIX, atât ca aşezare a comunităţilor în cadrul localităţii, cât şi în domeniul economic.

Comunităţile principale ale Râşnovului şi-au concentrat aşezarea în jurul bisericilor parohiale: târgul săsesc s-a dezvoltat în jurul bisericii catolice, lângă Dealul Cetăţii, iar satul românesc în jurul bisericii ortodoxe, lângă Valea Popii.

Dacă oaspeţii saşi s-au ocupat de meşteşuguri, negoţ şi agricultură — îngrijind câmpul fertil ocupat, pentru români ocupaţia principală a fost atât creşterea animalelor, cât şi negoţul cu vite peste hotarul Ardealului. De altfel, oile, vitele, blănurile şi pieile se numărau în Evul Mediu printre cele mai valoroase produse de export ale Transilvaniei, atât pe piaţa Europei Centrale, cât şi în Imperiul Otoman.

Prezenţa cea mai veche, menţionată documentar, a râşnovenilor în breslele Ţării Bârsei se referă la breasla ţesătorilor (1498).

Un meşteşug ce a cunoscut o înflorire remarcabilă în Râşnov a fost fabricarea sticlei. Sticlarii râşnoveni au lăsat istoriei şi un toponim: Valea Glăjeriei (= Valea Sticlăriei). În 1526, în listele de impozite apare un locuitor cu numele „Der Glaser" (Sticlarul), semn probabil că glăjeria râşnoveană funcţiona. În 1557, Alexandru Lăpuşneanu, domnul Moldovei, a plătit unui râşnovean pentru sticlă. La 3 august 1573, sticlarul Alessandro Morosini a fost trimis de principele Transilvaniei la Râşnov pentru a-i învăţa pe sticlarii locului să fabrice sticlă după model italian. După doi ani, la porunca principelui, sticlăriile Râşnovului erau aprovizionate cu mercur. Glăjeriile râşnovene sunt atestate documentar şi la sfârşitul secolului al XVIII-lea. În mai 1793, o glăjerie din Râşnov aprovizionează cu sticlă în principal Ţara Românească.

În 1536, la Râşnov se fabrica praf de puşcă; în 1544, fabricantul se numea Erasmus, şi praful de puşcă produs într-o moară era cumpărat de braşoveni. La scurt timp, pentru trebuinţele cetăţii Braşovului, mai apar alţi doi furnizori râşnoveni: Nicasius şi Andrei. Peste aproape o sută de ani, în 1639, Adam Simon şi fratele său Laurenţiu au primit permisiunea să facă o moară pentru praf de puşcă de-a lungul pârâului „Gespreng".

Primele date mai detaliate despre populaţia Râşnovului sunt cunoscute abia din anul 1510. Atunci aşezarea avea 146 capi de familie cu gospodărie întreagă, 24 văduve, zece săraci, nouă case goale, patru oameni în serviciul public, un clopotar, 14 ciobani, opt case cu săraci. De asemenea sunt atestaţi în fruntea aşezării Dobrige un preot român şi un cneaz.

Într-un document din anul 1522 este semnalată şi prezenţa unor ţigani la Râşnov, care execută o pedeapsă cu moartea aplicată unui incendiator.

La anul 1532, cu 187 gospodari, Râşnovul era, după numărul de locuitori, a doua localitate din Ţara Bârsei, după Braşov.

Înfăţişarea Râşnovului medieval a suferit numeroase şi dese modificări, cauzate atât de catastrofele naturale, cât şi de războaie. Se poate constata o neobişnuit de mare frecvenţă a incendiilor. Acest lucru poate fi interpretat ca o dovadă că, în majoritatea lor, casele medievale erau construite din lemn. Primul incendiu a fost provocat de tătari în 1335, ultimul mare incendiu a avut loc la 25 martie 1850, când au fost afectate 293 gospodării.

Râşnov – a doua jumătate a sec. XIX (gravură de Greguss János, în Orbán Balázs, *A szekélyföld leirása*, VI, Budapest, 1872)

Râşnovul românesc văzut din cetate, aprox. 1935

Râşnov – zona istorică românească văzută din cetate, 2011

Ansamblul „Strada Ion Luca Caragiale"
BV-II-a-B-11756
Str. Ion Luca Caragiale, între str. Izvorului şi str. Şoimului, ambele laturi ale străzii
Datare: sec. XVIII-XIX.

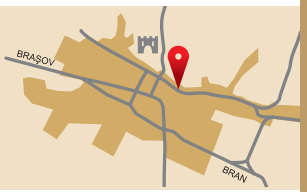

Oraşul istoric

Râşnov – zona istorică românească văzută din cetate, 2011

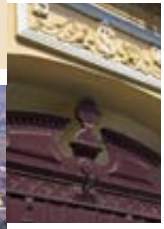

Râşnov – Str. I.L. Caragiale, 2011

Râșnov – Piața cu „parcul Regina Maria” (carte poștală, editor A. Marzell, 1938)

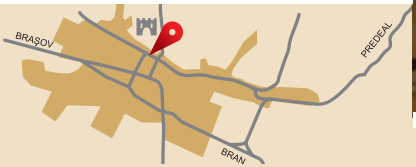

Ansamblul „Piața Unirii”
BV-II-a-B-11760
Piața Unirii, nr. 1 - 22
Datare: sec. XVIII-XIX.

În perioada 1860 – 1910, în zona din jurul Marktplatz-ului localității (Piața Centrală), casa de piatră simplă a fost înlocuită cu o casă de tip urban, cu fațada bogat și diferit decorată.

Râșnov – Piața Unirii, 2011

Râșnov – Strada Florilor, 2011

Ansamblul „Strada Florilor”
BV-II-a-B-11758
Str. Florilor, între str. Armata Română și str. Mihai Viteazul, ambele laturi ale străzii
Datare: sec. XVIII-XIX.

Râșnov – Strada Florilor, 2011

Ansamblul „Strada Ion Creangă”
BV-II-a-B-11761
Str. Ion Creangă, ambele laturi ale străzii
Datare: sec. XVIII-XIX.

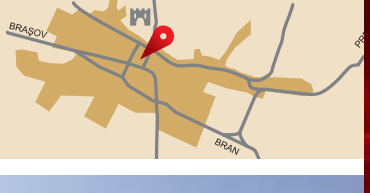

Râșnov – Strada Ion Creangă, 2011

Legendele trandafirilor

Etimologic, cuvântul „roza” provine din limba celtică, „Rhodd” sau „Rhudd” însemnând „roșu”, în schimb cuvântul „trandafir” este de origine neogreacă, „trandaphilos” = „30 de foițe”.

„În limbajul florilor trandafirul semnifică: frumusețe, tinerețe, dragoste, veselie. După culoare, semnificația însă se schimbă și avem: trandafirul roșu, pasiune violentă, dragoste veșnică; trandafirul alb, dragoste nevinovată; trandafirul galben, necredință în iubire; trandafirul trandafiriu, dragoste delicată, dragoste sentimentală, dragoste de inimă”.

(„Gazeta Transilvaniei”, 17/30 iunie 1905).

Este greu de spus care este țara de origine a trandafirului. În Asia, cu mii de ani în urmă, el era răspândit din estul Mării Mediterane până în China și din regiunile subtropicale ale Asiei de Sud-Est până în Siberia. În China, acum 5000 de ani, se pare că era produsă esență de trandafir. Chinezii vor respecta tradiția cultivării trandafirului și Confucius (551 - 479 î.Hr.) scrie că împăratul Chinei avea peste 600 de cărți despre trandafiri, pentru a ști cum să-și îngrijească florile preferate. Părintele istoriei, Herodot, susține că în Europa trandafirul a fost adus de către regele mitic Midas. Există însă și legenda trimiterii trandafirului, alături de alte mari bogății, din Persia cucerită în Grecia natală de către Alexandru cel Mare.

Indiferent de cum au ajuns vechii greci să cultive trandafirul, în mitologia lor floarea se bucură de o prețuire deosebită. În cea mai cunoscută legendă antică a trandafirului, zeii Olimpului l-au ales să fie, încă de la naștere, cea mai frumoasă floare. Zeița florilor, Chloris, a creat trandafirul din trupul unei nimfe moarte, foarte dragă ei, și a vrut ca noua floare să nu aibă asemănare. De aceea, i-a adunat pe zei ca fiecare să-i dăruiască câte ceva din atributele lor: Dyonissos, zeul plăcerilor și al vinului, i-a dăruit parfumul amețitor, Cele Trei Grații i-au dat strălucirea, veselia și farmecul, Zephyr, vântul de primăvară, a dat la o parte norii pentru ca Apollo, zeul Soarelui, să lumineze și să-l înflorească. La urmă, Ares, zeul războiului, i-a dăruit spinii, pentru ca floarea să își poată apăra frumusețea.

Ansamblul „Strada Cetății”
BV-II-a-B-11757
Str. Cetății, str. Șoimului, ambele laturi ale străzilor
Datare: sec. XVIII-XIX.

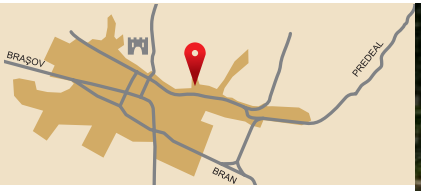

Râșnov – Strada Cetății, 2011

Râșnov – Strada Horea, 2011

Ansamblul „Pe Dobrice”
BV-II-a-B-11759
Str. Horea, str. Cloșca, str. Crișan, ambele laturi ale străzilor
Datare: sec. XVIII-XIX.

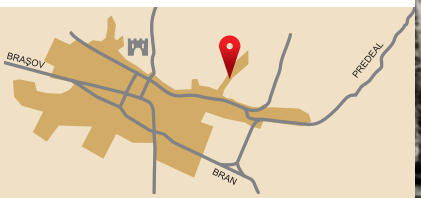

Râșnov – Promenada, 2011

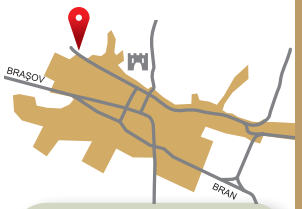

Promenada

În 1879, lângă Livada Preotului, în apropierea cazărmii regimentului de cavalerie, s-a construit o școală de înot și a fost amenajată o promenadă denumită „Elisabeta” (*Elisabethenpromenade*), în cinstea împărătesei Elisabeta (*Sisi*) a Austro-Ungariei, de către colonelul de cavalerie Johann von Kaunz, ofițer al unității militare imperiale de cavalerie din Râșnov.

Locul de plimbare al râșnovenilor de altădată a fost reamenajat în anul 2008.

Împărăteasa Elisabeta a Austriei (*Sisi*), fiica regelui Maximilian I de Bavaria (24 decembrie1837 - asasinată 10 septembrie1898, Geneva), soția împăratului Franz Josef al Austriei. Foarte populară în Transilvania, îndeosebi între maghiari, deoarece a susținut dualismul și libertatea Ungariei.

Împărăteasa Elisabeta (pictură Franz Xaver Winterthaler, 1864)

Râșnov – Promenada „Elisabeta”, aprox. 1890

Râșnov, aprox. 1900 (carte poștală, autor necunoscut)

La Promenadă, 1938

Cetatea Râșnov, Turnul Armelor, 1929

Râșnov – Strada Bisericii, 7 iulie 1925

Intrarea în Barbacana mică (foto aprox. 1925)

Despre istoria Râșnovului turistic

În anul 1906, Nicolae Iorga descrie Râșnovul ca un „sat gospodăresc" în care „aerul sănătos atrage mulți vizitatori care găsesc pensiune la țărani". Și cum dintodeauna aerul de munte stimulează pofta de mâncare, putem crede ce scrie în 1910 o doamnă venită la Râșnov de peste munți prietenei sale din Buzău: „Eu petrec foarte bine aici, singura grije după cum spui tu, mi-e să nu dau în bulimie. Noroc că șașii au uși mari că altfel nu a-și putea încăpea prin ele".

La început de secol, turismul oferă Râșnovului o nouă oportunitate economică, o șansă venită la timp în condițiile în care în secolul al XIX-lea dependența de comerțul desfășurat prin Trecătoarea Branului fusese confirmată din nou, de această dată în defavoarea râșnovenilor, datorită creșterii importanței comerciale a drumului amenajat pe Valea Prahovei.

• 1891 Racordarea Râșnovului la traficul feroviar (deschiderea căii ferate Brașov – Zărnești, 24 iunie 1891).

Mutat de istorie după Primul Război Mondial de la marginea imperiului austro-ungar în inima regatului român, Râșnovul a continuat să mizeze în mod inspirat pe dezvoltarea turismului. Totuși, ramura economică cea mai importantă rămânea agricultura. Printre clienții râșnovenilor regăsim fabricile de bere din Viena, unde în 1924 erau exportate 40 de vagoane cu orz, și fabrica de amidon de la Sibiu, care cumpără în același an peste 500 de vagoane cu cartofi.

• 1911 la Râșnov a fost dată în exploatare prima uzină electrică din Țara Bârsei.

Deși în anuarul statistic al României Mari din 1924, comuna rurală Râșnov este prezentată ca „stațiune climaterică cu păduri de brad și fag aflată la 676 m altitudine", **statutul de stațiune climaterică** „care cuprinde întreaga comună politică Râșnov", compusă din 5 252 locuitori, din care 3 371 români, 1 790 șași și 91 maghiari, a fost primit abia în martie 1929, printr-o decizie a Ministerului Sănătății și Ocrotirilor Sociale și în baza unui Proces verbal al Comisiunii balneo-climatică. Decizia oficială confirma reclama pozitivă făcută Râșnovului turistic de către oaspeții săi. Încă din 18 mai 1920, de pe spatele unei cărți poștale expediate din Râșnov, putem citi: „Aer bun, poziții frumoase, mâncare bună, treabă chibzuită, mă văd expus la îngrășat". Pentru dezvoltarea stațiunii, autoritățile locale au înființat „Oficiul local de cură și turism Râșnov" și „Comisia locală climatică".

O preocupare importantă a Primăriei Râșnov era publicitatea de care trebuia să se bucure Râșnovul turistic în presa centrală: „Frumosul și recreatorul Râșnov de lângă Brașov, situat la poalele bătrânului «Buceciu», prezintă ochilor o priveliște încântătoare. Natura a fost darnică pentru această stațiune climaterică, înzestrând-o cu păduri, munți, livezi, de jur împrejur. Publicul vizitator prin promenăzi, parcuri, cărări șerpuitoare își face obișnuita preumblare printre decorul brazilor. În localitate se găsesc restaurante, bine asortate și confortabile, două ștranduri, teren de tenis și de sport, cinematograf vorbitor, muzici".

Restaurantul „La Pârâul Rece", 1935

Pârâul Rece

În 1929, armata română terminase lucrările la Drumul Reginei, o șosea care scurta pentru Regina Maria drumul dintre reședințele regale de la Sinaia și Bran. În aprilie 1930, după cum suna reclama publicată în ziarul „Carpați", râșnoveanul Voicu Popa, maestru al Școlii de meserii din localitate, angajat al Căilor Ferate Române, a deschis „în fața muntelui Postăvarul și a stâncii Pietricica, exact la mijlocul noii șosele Predeal–Râșnov, un popas admirabil pentru vilegiaturiștii din Carpați, cu un restaurant, hotel și un parc". Popasul purta numele „La Pârâul Rece".

Râșnov – Piața Unirii (Festivalul internațional istoric academic „În Numele Trandafirului", 2010)

Cetatea Râșnov, 2010

Râșnov – Strada Republicii, 2010

Cetatea Râșnov – Festivalul Internațional de Film Istoric, 2010

Orașul Râșnov și Munții Bucegi, 2010

Cetatea care trăiește

Primăria Râșnov dorește să dea viață monumentului național printr-o Agendă Culturală care să întrunească atât expertiza specialiștilor din domeniul istoriei, cât și... dreptul turistului la distracție. De acum, Cetatea trebuie să trăiască prin istoria sa și prin evenimentele organizate între zidurile sale, să atragă în Râșnov turiști noi dar și să își fidelizeze un public care să aibă în permanență motive noi de a reveni aici.

Cetatea Râșnov (Festivalul internațional istoric academic „În Numele Trandafirului", 2010)

Cetatea de sus, 14 aprilie 1981

Fără a avea o faimă internațională mare, trebuie să remarcăm faptul că Stațiunea Climaterică Râșnov începuse să atragă și turiști din străinătate. În 1936, în „Tabloul despre numărul străinilor sosiți în comună ca turiști sau sezoniști", pe lângă turiștii români, apar și turiști din Austria, Germania, Franța, Italia, Polonia, Grecia și Elveția.

Însă povestea frumoasă a Râșnovului interbelic a fost oprită cu brutalitate de izbucnirea celui de al Doilea Război Mondial și apoi de instaurarea regimului comunist.

În perioada democrației populare, Râșnovului i s-a refuzat dreptul de a deveni o importantă stațiune turistică și odată cu interzicerea pensiunilor turistice particulare, comuna liniștită de la poalele Bucegilor a fost transformată într-un oraș industrial, a cărui faimă era întreținută de „Fabrica de Scule Râșnov", singura unitate industrială din România profilată pe scule așchietoare. Pe harta turistică a României, Râșnovul era numai o oprire de câteva ore pentru turiștii interesați să viziteze „cetatea țărănească".

Râșnov – restaurantul „Cetate", aprox. 1970 (Editura Sport-Turism)

• 1950 Comuna Râșnov a fost declarată oraș

După căderea comunismului, Râșnovul industrial a decăzut, iar cetatea medievală, cel mai important monument istoric al orașului, a fost înstrăinat.

În anul 2004, noua conducere a primăriei Râșnov a trecut la recuperarea cetății și pentru prima oară după o jumătate de secol s-a vorbit despre reamenajarea orașului ca „stațiune climaterică". Din vara anului 2008, cetatea medievală a devenit, așa cum era normal, polul promovării turismului râșnovean.

La 25 august 2009, Râșnovul a devenit primul oraș turistic din România promovat cu fonduri europene. Apoi, la prima participare a Râșnovului la un târg de turism internațional (15-18 octombrie 2009, București), Direcția de Cultură a orașului Râșnov (înființată în decembrie 2008) a lansat cele două componente ale brandului turistic local: ***Trandafirul*** și ***Cetatea care trăiește***.

Cetatea Râșnov – Cetatea de jos (Festivalul internațional istoric academic „În Numele Trandafirului", 2009)

Grădina de trandafiri din Cetatea de sus, 2011

Trandafirul

Tema preluată din blazonul istoric al comunității râșnovene și din denumirea germană a localității (*Rosenau* = Valea Trandafirilor), trebuie să devină pentru Râșnov un element de identificare, reprezentativ, spectaculos, artistic și unic în oferta turistică națională.

Cetatea Râșnov – Cetatea de sus, 2010

Cetatea Râșnov – Cetatea de sus (Curtea Comedianților, 2009)

Râşnov – Piaţa Centrală (în prezent, Piaţa Unirii), aprox. 1890 (fotografie Leopold Adler, Braşov)

Hotelul „La Cetatea Râşnovului", 1906

Centrul Cultural Râşnov

Încă de la inaugurarea sa în 1875, Gasthof-ul râşnovean, denumit „La cetatea Râşnovului" (*Zur Rosenauer Burg*), a îndeplinit mai multe funcţii: restaurant, hotel, sală de festivităţi.

Clădirea reprezentativă pentru comunitatea râşnoveană din a doua jumătate a secolului al XIX-lea a fost ridicată în piaţa târgului, în perioada 1874 – 1875, de către antreprenorii Karl Pfaff şi Martin Truesch, locuitori ai Râşnovului.

Clădirea în stil romantic este considerată un exemplu reprezentativ de eclectism pitoresc: soluţii baroce pentru gang şi scări, amenajare în stil neoclasic a sălii şi picturii murale ce o decorează şi o faţadă, parte clasicizantă, parte neogotică, agrementată de decorul în lemn traforat al acoperişului.

Centrul cultural Râşnov / fostul han comunal „La Cetatea Râşnovului", 2011

Steme ale localităţilor din Ţara Bârsei pictate pe tavanul sălii festive a hotelului „La Cetatea Râşnovului", sf. sec. XIX (foto 2010)

Cheile Râşnoavei, 2011

Cheile Râşnoavei

Pe teritoriul oraşului Râşnov cea mai veche locuire umană a început în epoca pietrei. O „locuinţă" preistorică a fost descoperită în peştera Gura Cheii, situată la est de oraş, la circa 8 km, la poalele muntelui Postăvarul, în zona numită „Cheile Râşnoavei".

Pe baza datărilor cu radiocarbon, efectuate asupra resturilor de cărbune, cenuşă şi oase descoperite în diversele straturi, prima locuire umană datează din 33300 ± 900 ani BP.

Plastică zoomorfă neolitică din teracotă (Dealul Cetăţii, campania arheologică 2010)

Luptători daci, castru roman și legionar roman – sec. I d.H. (reconstituire istorică grafică)

Cumidava

Pe Dealul Cetății, cele mai vechi urme de locuire datează, conform descoperirilor arheologice din 2010, încă din epoca neolitică.

Dacii au locuit Dealul Cetății între sec. IV î.H. – I d.H. Așezarea dacică, denumită „Cumidava" sau „Comidava", compusă din locuințe de suprafață și bordeie, era fortificată cu șanțuri de apărare și valuri de pământ. Geograful Claudius Ptolemeu din Alexandria Egiptului amintește „Cumidava" între „orașele strălucite ale Daciei". Între Carpații de Răsărit și Sarmisegetuza, capitala regatului dac, Cumidava pare a fi cea mai însemnată așezare dacică amintită de izvoarele scrise ale antichității.

Se pare că în timpul celui de al doilea război daco-roman (105-106 d.H.), așezarea dacică a fost incendiată și parțial distrusă de cuceritori. În schimb, pentru supravegherea ieșirii din actuala trecătoare a Branului, romanii au ridicat un castru lângă râul Bârsa (drumul antic trecea pe lângă castru). Fortăreața antică se află în punctul „Grădiște" („Cetatea de pământ", *Erdenburg, Eulenburg, Orlenburg*), la circa 500 m în dreapta pârâului Bârsa și la 4 km. nord de orașul Râșnov.

Numele antic al Râșnovului, sub forma „Cumidava", apare și pe o placă votivă din timpul împăratului roman Alexander Severus (222-235 d. H.), descoperită în castru, în timpul săpăturilor arheologice din 1939.

Castrul a fost abandonat la retragerea armatei și administrației romane ordonată de împăratul Aurelian (270-275 d.H.).

Castru = tabără fortificată a armatei romane

Palisadă = Element de fortificație, constând dintr-un gard înalt format din țăruși de lemn.

Votiv = inscripție închinată unei divinități sau unei persoane sacre.

Dealul Cetății = se află în estul orașului Râșnov, este o prelungire a Muntelui Postăvarul.

Dicționar

Legendele trandafirilor

Floare a dragostei, trandafirul trebuia să o reprezinte și pe Afrodita. O legendă spune că trandafirul a apărut odată cu zeița frumuseții, din spuma mării, înconjurând-o ca o ghirlandă. Într-o altă legendă deosebit de frumoasă se povestește că trandafirul s-ar fi născut dintr-un surâs al lui Cupidon, iar spinii ar fi, de fapt, săgeți metamorfozate ale zeului-copil.

Pentru greci trandafirul fusese inițial o floare albă, dar, când Adonis, tânărul ocrotit de Afrodita, a fost rănit de moarte, sângele lui a colorat trandafirii consacrați zeiței. Purtând culoarea sângelui, trandafirul roșu era folosit și pentru a simboliza renașterea mistică. În odele grecilor, pe câmpul de luptă unde se jertfeau vitejii creșteau tufe de trandafiri și măceși.

După Sapho, celebra curtezană, trandafirul s-a născut din sângele zeiței Afrodita, într-o zi când zeița dragostei s-a înțepat la un deget. Picătura de sânge care a căzut pe pământ a dat naștere trandafirului roșu.

La romani, trandafirul rămâne un simbol al frumuseții și iubirii, însă simbolizează și secretul. În Roma exista legenda conform căreia Venus, zeița frumuseții, trebuind să-și ascundă povestea de dragoste i-a cerut lui Eros/Cupidon să-i trimită trandafiri lui Harpocrate, zeul tăcerii, rugându-l să păstreze secretul iubirii sale.

În privința originii mitologice a trandafirului, romanii credeau că Rhodante, o fecioară a cărei frumusețe devenise vestită, asaltată de pețitori, obosită și exasperată de insistențele acestora, s-a refugiat în templul protectoarei sale, zeița Diana. Dar, când a văzut mulțimea de pretendenți luându-i cu asalt porțile templului în căutarea fecioarei, zeița vânătorii a devenit atât de invidioasă, încât a transformat-o pe Rhodante într-un trandafir și pe admiratorii săi în spini.

Ovidiu, poetul exilat la Tomis, povestește că la strigătele lui Adonis, rănit în luptă cu un mistreț, Venus alergă, dar nu sosi decât pentru a primi ultimul lui suspin. Neputându-l însă readuce la viață, zeița îndurerată a voit ca din sângele celui mai frumos dintre bărbați să se nască cea mai frumoasă dintre flori. Imediat, din pământul fecundat de lacrimile ei a ieșit o tufă de trandafiri, care au acoperit corpul nenonorocitului vânător.

În Roma antică, florile de trandafir, aranjate ca ghirlande, coroane sau covoare, erau parte a ceremoniilor religioase și a altor festivități. Medicii cunoșteau virtuțile trandafirului: liniștește pulsul, durerile de cap, de dinți sau de gât. Romanii își ungeau corpul cu ulei de trandafir. Petalele de trandafiri erau decorul banchetelor romane. Cu podelele „pavate" cu petale de trandafiri îl așteptă în palatul său Cleopatra pe Cezar, iar la unul dintre cele mai frumoase banchete organizate în vremea împăratului Nero, petale de trandafir coborau în ploaie peste invitați și vinul servit era parfumat cu trandafiri. În Roma exista expresia „sub rosa" (sub trandafir), cu înțelesul de păstrarea tainei. Expresia provenea de la trandafirii sălbatici care ascundeau ușile încăperilor secrete în care se țineau întruniri politice.

În calendarul religios roman exista o sărbătoare a strămoșilor, denumită *Rosalia*, un nume derivat de la alegerea trandafirului ca floare a spiritelor. În fiecare an, în luna mai, romanii ofereau mâncăruri de trandafiri Manilor (zeilor familiei celor răposați). Această sărbătoare apare și în calendarul creștin, fiind a 8-a duminică după sărbătoarea Sfintei Învieri. Sărbătoarea este cunoscută la români ca ziua Rusaliilor.

Cetatea Râșnov, 2011

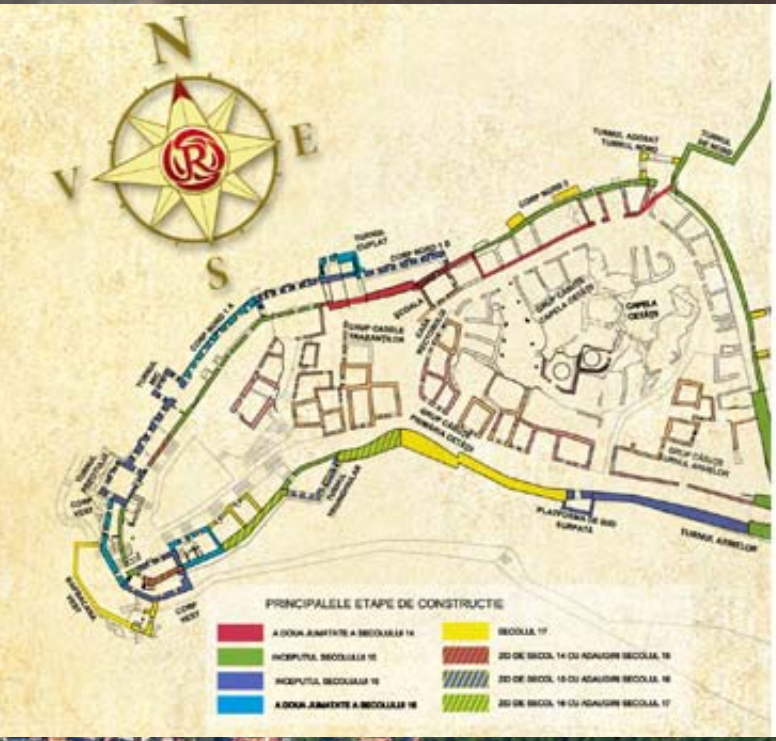

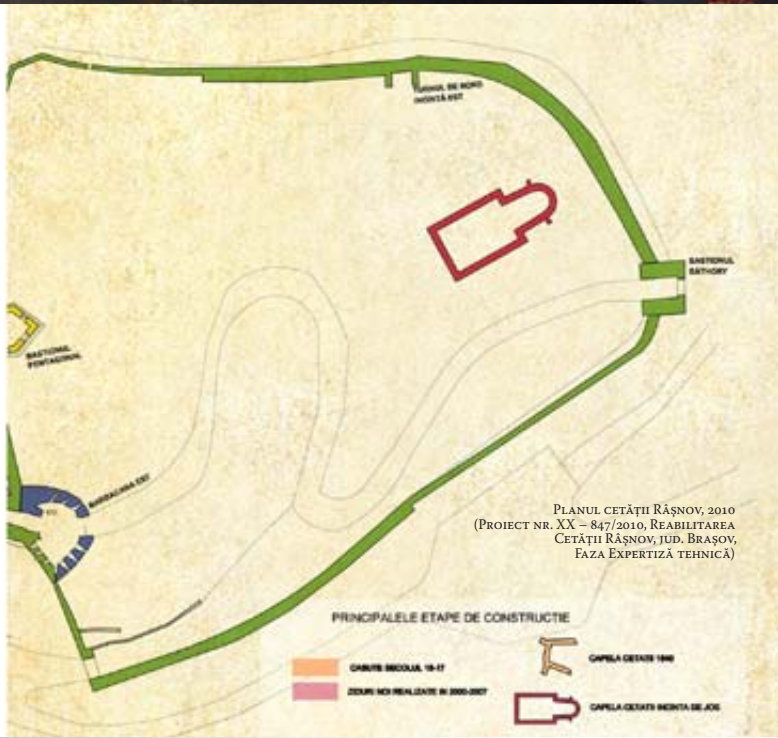

Planul cetății Râșnov, 2010
(Proiect nr. XX – 847/2010, Reabilitarea Cetății Râșnov, jud. Brașov, Faza Expertiză tehnică)

Cetatea Râșnov. Vedere aeriană, 2010

Cetatea Râșnov, 2011

Cetatea

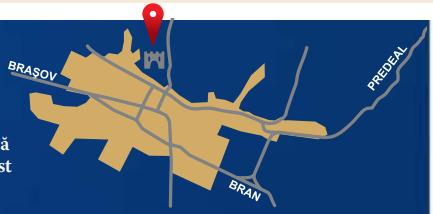

1211-1225 Tradiția săsească susține că prima cetate medievală la Râșnov a fost construită de sași și cavalerii teutoni în perioada 1211–1225, cât a durat stăpânirea cruciată în Țara Bârsei, iar după alungarea cruciaților, cetatea din lemn și pământ a fost reconstruită sau transformată în una din piatră de sași.

1335 Prima atestare documentară a cetății. Cronicarul Simon Massa (1536–1605) susține că în timpul invaziei tătarilor din 1335, când Țara Bârsei a fost pustiită în întregime, Cetatea Râșnov a rezistat asediului inamic și a salvat viețile locuitorilor refugiați între zidurile sale.

1416 Materialele arheologice pledează pentru funcționarea fortificațiilor cel puțin din secolul al XIV-lea, însă până în prezent, prima informație documentară directă despre Cetatea Râșnov a fost consemnată în anul 1416, când au fost înregistrate lucrări la un acoperiș din cetate.

1421 Se presupune că în 1421, când a avut loc primul atac otoman la nord de Carpați, a avut loc și primul asediu turcesc al fortificației din Râșnov. Se pare că turcii au ridicat destul de repede asediul și s-au îndreptat spre Brașovul încă nefortificat, pe care l-au distrus.

PROGRAM DE VIZITARE

- Luni-Duminică: 9^{00}-19^{00} (program de vară)
- Luni-Duminică: 9^{00}-17^{00} (program de iarnă)

Râșnovul și drumul Branului, sf. sec. XIX (Kováry László, *Erdély Régiségei és történelmi emlékei*, Cluj, 1892)

Râșnov – a doua jumătate a sec. XIX (gravură de Greguss János, în Orbán Balász, *A szekélyföld leirása*, VI, Budapest, 1872)

Cavalerii teutoni
1211 - 1225

Greavii - Regele Ungariei
1225 - jum. sec. XV

Comunitatea săsească
jum. sec. XV - jum. sec. XIX

Construcția cetății

În cetate se disting blocuri de piatră care au o altă calitate decât cea comună, a stâncii native pe care s-a înălțat monumentul. Ele fac parte dintr-o varietate de tuf vulcanic, cu aspect spongios, care se pretează destul de bine la decuparea în blocuri. Asemenea module de zidărie sunt vizibile la ancadramentele din Turnul Báthori și la Turnul Armelor. Blocurile apar și în zidurile unor căsuțe, însă este clar că au ajuns spoliate acolo, din componentele mai vechi ale cetății. Pe de altă parte, nu găsim tuf la niciuna dintre construcțiile cetății de secol XVI (barbacanele ori Turnul cu muchie în ax).

Încă o certitudine legată de primele decenii de existență ale cetății este că meșterii au folosit doar piatră. Cărămida medievală apare în cetate, de fiecare dată, în intervenții târzii, începând cu secolul al XVI-lea.

Materialul principal folosit la mortare, calcarul, a fost la îndemâna constructorilor, fiind tăiat din stânca Dealului Cetății. Un cuptor de ars piatra de var a fost localizat în Cetatea de jos, peste el fiind ridicată capela gotică. În alte locuri din cetate au fost descoperite varnițe, adică locuri în care varul, odată obținut prin arderea calcarului, era stins pentru a fi amestecat cu nisipul și apa, în mortare (o succesiune de astfel de instalații au existat imediat la nord de Barbacana mare).

Grădina cetății/ Cetatea de jos (desen de J. Teutsch, reprodusă după fotografie Carl Muschalek, 1898)

Descoperiți drumurile medievale ale cetății!

Pe terenul stâncos, în pădure, s-au păstrat imprimate urmele de care, cu roți și osii.

Trei drumuri se desfăceau într-o fasciculație, nu departe de Turnul Báthori. Cel din stânga cobora în târg, cel din mijloc urma culmea către Cristian și Brașov, iar ultimul cobora în Valea Cetății.

Vechiul drum al carelor de la cetatea Râșnov (sec. XVI-XVIII). Campania arheologică 2010

Figură umană din teracotă, sec. XVI (Cetatea de sus, campania arheologică 2010). Personajul a fost botezat de arheologi „Helmi"

Comuna Râșnov
jum. sec. XIX - 1930

Regele Carol
1930 - 1940

Comuna / Orașul Râșnov
1940 - prezent

Stăpânii și proprietarii cetății medievale Râșnov

Cetatea de jos

Pe Dealul Cetății, prezența componentei antice (două valuri și un șanț intermediar) este sigură la venirea constructorilor medievali. Ei au profitat de fortificația antică, care a generat primul val, și au amplasat zidul de apărare pe panta interioară a rambleului de pământ moștenit.

Zidurile cetății medievale au fost ridicate treptat, șantierul fiind dependent de capacitatea de finanțare. Pe latura de sud a Cetății de jos se pare că, mai întâi, a fost ridicat tronsonul de curtină dinspre est, folosindu-se mortare de o foarte bună calitate, în care s-a utilizat și cărămidă romană pisată.

Mai târziu, traseul a fost continuat spre est, obținându-se un vârf rotunjit în dreptul actualului Turn Báthori, iar apoi, spre nord, latura unui triunghi care urca constant, până la întâlnirea cu stâncile care împart interiorul suprafeței cetății.

Prin grosimea zidăriei și sprijinul rambleului de pământ al valurilor de apărare, constructorii au compensat lipsa contraforturilor. Din cauza lipsei de eficiență împotriva artileriei, această tehnică de construcție a zidurilor de incintă nu a mai fost folosită la zidurile de cetate începând cu secolul XVI. Pe de altă parte, lipsa contraforturilor oferă aspectul arhaic al începuturilor arhitecturii militare gotice.

Odată cu modernizarea tehnicilor de asalt, Cetatea de jos a devenit vulnerabilă și greu de protejat. În lipsa unor lucrări de modernizare, lăsată în paragină, ea a păstrat până în prezent aspectul său de secol XV.

Asediul lui Gabriel Bathory din 1612 a demonstrat că incinta de jos era greu de apărat în fața artileriei și că zidurile acesteia, protejând inamicul, reprezentau un pericol fatal pentru apărătorii cetății. Astfel, pentru a asigura o vizibilitate cât mai bună apărătorilor din Cetatea de sus, zidurile Cetății de jos au fost demolate.

De acum, Cetatea de jos a devenit „grădina cetății", iar materialul rămas după demolarea zidurilor a fost refolosit la modernizarea Cetății de sus.

Grădina cetății/ Cetatea de jos, 2010

Capela din cetatea de jos

A fost fondată de șașii catolici în jurul secolelor XIV-XV și abandonată în secolul al XVII-lea.

În contextul istoric al atestării unei biserici parohiale, ridicate de comunitatea catolică la poalele cetății, încă din secolul al XIII-lea, capela din cetate putea să fie locul de rugăciune al conducătorilor comunității, a căror reședință era în cetate.

Ultimele ruine ale capelei au fost distruse de administratorul privat al cetății, în perioada 2000 – 2006.

Rambleu = teren în pantă

Curtină = parte a zidului de incintă plasată între două turnuri ori porți.

Dicționar

Turnul Báthory, 2010

Principele Gabriel Báthory

Turnul Báthory, 2010

Ghiulele din piatră, sec. XV – XVI (Cetatea Râșnov, campania arheologică 2000)

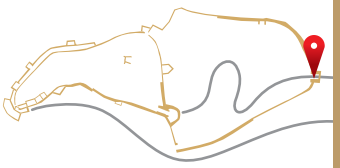

Turnul Báthory

Tehnica de construcție, armarea colțurilor și a deschiderilor mai mari, indică posibilitatea datării turnului Báthory până cel târziu în prima jumătate a secolului XV, perioada regelui Sigismund de Luxemburg.

Stilistic, turnul se înscrie în rândul fortificațiilor medievale construite înainte de apariția artileriei.

La începutul secolului XVI, turnul a fost înălțat cu un al treilea nivel de apărare. Lipsa gurilor de tragere necesare artileriei ușoare conduce la presupunerea că supraînălțarea trebuia să ofere o vizibilitate sporită arcașilor aflați în galeria turnului și că măsura a fost luată cel târziu la începutul secolului XVI, înaintea apariției artileriei ușoare.

Turnul a fost abandonat după asediul din 1612, când ghiulele trase de tunurile armatei principelui Gabriel Bathory l-au dărâmat parțial.

În anul 2001, în zona ruinelor turnului a fost descoperit un tezaur de 419 monede de argint.

Gabriel Bathory/Gábor Báthory (1589-1613) = Principe al Transilvaniei în perioada 1608-1613. Ultimul principe din familia Báthory a avut o domnie caracterizată de o instabilitate politică permanentă. Dușman al șașilor, a întreprins expediții militare împotriva acestora.

Gură de lup = capcană situată în fața căilor de acces, pe fundul căreia sunt fixate țepuși de fier sau lemn.

Dicționar

Turnul pentagonal/
Turnul cu muchie în ax, 2011

Turnul cu muchie în ax (Julius Gross, Ernst Kühlbrandt, *Die Rosenauer Burg*, Wien, 1896)

Turnul pentagonal

Este numit convențional și „Turnul cu muchie în ax". A fost ridicat în secolul al XVI-lea pe panta prăpăstioasă a laturii de est a Cetății de sus, pe trei nivele. În exterior, a fost construit cu închidere triunghiulară în ax, menită să ricoșeze ghiulelele trase direct. Turnul a fost renovat în anul 1679, conform unei inscripții prezente pe fața dinspre grădina cetății.

Turnul a fost decorat cu implanturi de figuri din ceramică.

Personalități care au vizitat Râșnovul

- **1404** Voievozii Transilvaniei, Ioan și Iacob
- **1427** Regele Ungariei și împăratul Imperiului roman de origine germană, Sigismund de Luxemburg
- **1523** Domnitorul Țării Românești, Radu de la Afumați
- **1585** Domnitorul Țării Românești, Petru Cercel
- **1562** Principele Transilvaniei, Ioan al II-lea Sigismund Zapolia
- **1601** Doamna Stanca, soția domnitorului Mihai Viteazul
- **1702** Ambasadorul Angliei la Constantinopol, Eduard Cishull
- **1773** Iosif al II-lea, viitorul împărat al Imperiului Habsburgic
- **1924** Regina Maria a României și fiica sa, Ileana

Regina Maria a României și fiica sa, principesa Ileana, în Cetatea Râșnov, 1922

Barbacana mare

A fost construită în secolul al XVI-lea, în fața accesului aferent Turnului Armelor, punctul cel mai vulnerabil al cetății de sus. Prin poziția barbacanei, apărătorii controlau ușor Cetatea de jos, care fusese parțial demolată și nivelată. Decizia construcției barbacanei în fața Turnului Armelor a fost însă și una care a ținut de prestigiul proprietarilor. Asemenea dotări militare pentru porți au avut îndeosebi orașele (Alba Iulia, Brașov, Sebeș) și foarte rar târgurile (Prejmer).

Barbacana mare, 2011

Turnul Armelor, 2011

Turnul Armelor

Primul turn de poartă al Cetății de sus a fost amplasat la întâlnirea acesteia cu Cetatea de jos. A fost ridicat până cel târziu în prima jumătate a secolului al XV-lea.

Prin masivitate, bolta semicirculară transversală pe axa de circulație, numărul etajelor, materialele de construcție, Turnul armelor este asemănător Turnului Báthori.

De asemenea, Turnul Armelor a fost etajat la sfârșitul secolului al XV-lea, în aceeași perioadă cu Turnul Báthory.

A deținut sigur o hersă (grătar ridicător) și o capcană, „gură de lup" foarte atent amenajată.

Barbacana = amenajare defensivă în fața intrării principale a unei cetăți, oraș sau biserică fortificată, constând dintr-un spațiu de obicei semicircular și neacoperit, delimitat de ziduri prevăzute cu drum de strajă, ferestre de tragere și guri de aruncare.

1612 martie 28–aprilie 4 Asedierea și cucerirea cetății Râșnov de către principele Transilvaniei, Gabriel Báthori. Sașii sunt alungați din cetate, iar garnizoana este înlocuită cu trupe fidele principelui. Râșnovenii au recuperat cetatea în 1613, în schimbul unei răscumpărări de 3 000 florini.

Dicționar

Cetatea de sus, 2011

Cetatea de sus

Nu este foarte clar când a apărut delimitarea înzidită dintre cele două „Cetăți", de jos și de sus, dar, dacă aplicăm regula evoluției fortificațiilor medievale, Cetatea de sus a fost construită înaintea Cetății de jos, folosindu-se încă de la început avantajul defensiv oferit de stâncile abrupte.

În Cetatea de sus, constructorii au găsit peste tot stânci neregulate, rămase fără antecedente antice. Fragmentele de paramente și zidurile păstrate pe latura nordică prezintă o textură de zid arhaică. Stilul de construcție, din blocuri mari de piatră, diferă mult de stilul construcțiilor ulterioare chiar și de zidurile construite la începutul secolului al XV-lea, când a fost ridicat Turnul Armelor.

Progresele rapide ale artileriei de asediu și ale armelor de foc individuale, au fost stimulentele adoptării unei arhitecturi militare adecvate. Capacitatea defensivă a Cetății de sus a fost extinsă și modernizată în secolulal XVI-lea, prin dublarea zidurilor pe latura nordică, amenajarea Turnului mic și a Turnului cuplat, construirea Turnului preotului, introducerea unor platforme de tragere pe latura sudică, construirea Turnului triunghiular și a Turnului de vest, supraînălțarea zidului de est, construirea Turnului cu muchie în ax și a Barbacanei mari, toate subordonate cerințelor luptei de artilerie.

Turnul de vest, din spatele Barbacanei mici – conservă unele dintre cele mai reprezentative guri de tragere, de forma „gaură de cheie întoarsă", cioplite în blocuri de piatră.

În prima jumătate a secolului al XVII-lea, pe latura de nord, zidurile vechi de incintă se pare că au fost demolate și înlocuite cu ziduri noi. Acum a fost reamenajată și porțiunea dintre Turnul cuplat și Turnul preotului și, pe mijlocul curtinei dinspre Cetatea de jos, la o distanță aproximativ egală între Turnul Armelor și Turnul nordic, a fost construit un bastion de formă pentagonală. Tot acum, toate zidurile Cetății de sus au fost perforate cu ferestre de tragere de mai multe tipuri (guri cu cădere oblică, fante pentru tunuri mici și mijlocii și archebuze), unele cu pronunțat caracter decorativ (spre târg).

Arme de foc în cetatea Râșnov = Către anul 1450, în spațiul transilvan încep să se răspândească armele de foc, mai întâi sub forma tunurilor rudimentare (bombarde), de fontă sau aramă, cu ghiulele de piatră sau fier. Prima mențiune documentară despre aprovizionarea cetății Râșnov cu arme de foc datează din anul 1520.

Parament = fața unui zid

Dicționar

Legendele trandafirilor

În India, un mit hindus arată că Visnu și Brahma s-ar fi certat pentru alegerea celei mai frumoase flori din lume. Visnu a ales trandafirul, însă Brahma, care nu văzuse niciodată o asemenea floare, prefera lotusul. Când Visnu i-a arătat pentru prima dată floarea sa favorită, Brahma a trebuit să recunoască supremația trandafirului.

În Persia, Zarathustra spunea că spinii trandafirului sunt invenția spiritului răului, Ahriman. Interesant de remarcat că legenda apare și la români, popor cu rădăcini indo-europene, sub o formă asemănătoare: trandafirul a fost creat de Dumnezeu, iar spinii au fost făcuți de diavol.

Persanii au și o poveste frumoasă despre originea trandafirului roșu: o privighetoare îndrăgostită de un tradafir alb, l-a îmbrățișat atât de strâns, încât spinii i-au străpuns inima și sângele a colorat în roșu floarea. Povestea tragică l-a inspirat pe Oscar Wilde atunci când a scris „Privighetoarea și trandafirul".

În privința trandafirului galben, o legendă arabă povestește că profetul Mahomed, aflat departe de casă, presimte că soția sa, Aisha, nu îi este credincioasă și îi cere în vis sfatul Arhanghelului Gavriil; Mahomed este învățat ca la întoarcerea acasă să-i ceară soției să arunce obiectul pe care îl ține în mână și dacă acesta își va schimba culoarea, atunci va avea dovada necredinței. Aisha l-a întâmpinat pe Profet cu un buchet de trandafiri albi, care au devenit galbeni atunci când au atins apa lacului în care au fost aruncați.

Turnul gotic A

Este o denumire convențională pentru turnul situat în colțul de nord-est al curtinei Cetății de sus. Turnul gotic se pare că este cel mai vechi turn din cetate. Este și cel mai bine poziționat, permițând o vizibilitate perfectă către șesul Țării Bârsei.

Prin indiciile recuperate de săpăturile arheologice, turnul pare a fi locul destinat găzduirii comandantului sau stăpânului cetății, elementele arhitecturale conturând imaginea unui donjon.

A fost construit în secolul al XIV-lea, înaintea Turnului Armelor și Turnului Bathory, și a fost reamenajat în secolul al XVII-lea, după cutremurul din 1580, prin umplerea parterului și ridicarea unei construcții noi de la nivelul fostului etaj II.

În turn s-a păstrat un ancadrament gotic de ușă, cu muchie teșită, lucrare singulară deocamdată în cetate, alături de alte detalii de amenajare interioară (nișă de ședere, scară de acces la etaj, urme de lambriuri, podele îngrijite).

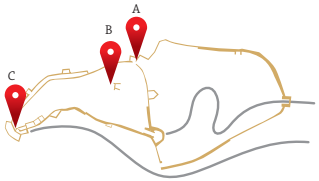

Turnul gotic, 2010

Capela evanghelică din Cetatea de sus B

Construcția capelei se pare că a început în anul 1634 și s-a încheiat în anul 1650. A fost ridicată de sașii evanghelici pe o platformă amenajată în cel mai înalt punct al cetății.

La a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, capela încă mai era îngrijită de comunitate, în 1766, acoperișul de șindrilă fiind înlocuit cu unul de țiglă. Însă, în 1818, capela era deja abandonată și ajunsese în ruină.

Ultimele urme ale capelei au dispărut în perioada 2000 – 2006.

Ruinele capelei evanghelice, aprox. 1890

Barbacana mică și Turnul gărzii C

Așa-numita „barbacana mică" este o simplă terasă de artilerie de pe latura sud-vestică a cetății, care domină intrarea în Valea Cetății și partea românească a Râșnovului. Platforma amplasată pe stâncă, cu parapete scunde, umplută cu pământ, avea mai multe guri de tragere pentru artileria grea și o poartă de acces pentru pietoni, care asigura accesul direct din târg în Cetatea de sus. Singura adăugire la forma din secolul al XVI-lea a fost turnul de protecție (Turnul gărzii), construit la începutul secolului următor. La primul etaj al Turnului gărzii se mai păstrează trei guri de tragere pentru archebuze.

Barbacana mică și Turnul gărzii, 2011

Fântâna

Până în prima jumătate a secolului al XVII-lea, un mare dezavantaj al locuitorilor cetății îl constituia lipsa alimentării cu apă. Tradiția afirmă cum că multă vreme apa a fost adusă dinspre pantele de nord-est ale Dealului Cetății. Luptele din 1612 au dovedit necesitatea săpării unei fântâni care să facă sigur adăpostul la un asediu, dar să acopere și necesitățile mari de apă interioare (uz comun, incendii).

Lucrările au început în 1623 și s-au încheiat în 1640, când s-a dat de apă. Fântâna avea o adâncime de 146 m și a fost opera unor meșteri, pietrari și dulgheri, tocmiți de râșnoveni. Primii meșteri la amenajarea fântânii din cetate au fost făgărășenii Baltres și Andreas.

De la sfârșitul secolului al XVIII-lea, fântâna a fost abandonată. La începutul secolului XX, ea devenise un „obiectiv turistic": în schimbul unor sume mici de bani, paznicul cetății cobora în fântâna seacă, după cum povestește chiar Nicolae Iorga, „funia de încercare, purtând în vârf o lumânare care nu se stinge".

În prezent, în fântână a fost montat un sistem modern de iluminare.

Cetatea de sus, zona fântânii, aprox. 1895 (Julius Gross, Ernst Kühlbrandt, *Die Rosenauer Burg*, Wien, 1896)

Fântâna, 2011

Turnul triunghiular

Turnul triunghiular a fost construit în a doua jumătate a secolului al XVI-lea, împreună cu terasa de artilerie din zona vestică a cetății. Alipit incintei vechi, pe latura sudică, turnul era fără acoperiș și avea inițial un singur nivel cu trei guri de tragere pentru artilerie ușoară și artilerie grea. Tehnica de construire este caracteristică bastioanelor de tip italian, având o armare pe colțul exterior care oferă o rezistență sporită, iar unghiul permis de teren degajează proiectilele în altă direcție, evitând astfel impactul direct cu zidul. Ulterior, în secolul al XVII-lea, a fost construit încă un nivel pentru artileria ușoară. Anul 1675 incripționat pe turn poate să ateste această ultimă transformare.

Turnul triunghiular, 2010

Ruinele căsuțelor din Cetatea de sus, aprox. 1930

Barbacana mare, 1890 (fotografie Carl Muschalek, 1890)

Târgul dintre zidurile cetății

O etapă deosebit de importantă în istoria cetății Râșnov a fost transformarea suprafeței sale interioare într-o zonă intens locuită.

După sfârșitul secolului al XVI-lea, Râșnovul și împrejurimile au fost scena unor evenimente sângeroase care au mutat locuitorii pentru perioade îndelungate în cetate.

Planul căsuțelor din cetate este tipic pentru casele burgului medieval, cu parterul folosit pentru atelier, depozit, dar și locuire și etajul ocupat, în general, numai pentru locuire.

Gruparea căsuțelor în mici „cartiere", departajate de străduțe, pasaje și o piață, conferă cetății Râșnov în secolul al XVII-lea înfățișarea unui târg fortificat.

Cercetările arheologice au descoperit 80 de căsuțe (suprafața medie este de 17 m^2). Casele din cetate s-au înălțat în timp, suferind apoi refaceri. După experiențele unor incendii, majoritatea caselor au fost acoperite cu țigle.

Locuirea în cetate a fost abandonată la începutul secolului al XVIII-lea, odată cu securizarea graniței pe linia Carpaților prin ocuparea Transilvaniei de către Imperiul Habsburgic.

Transformarea cetății părăsite într-o ruină a fost urmarea pierderii funcției militare și a câtorva evenimente nefericite care au distrus o bună parte din fortificații și căsuțe. La 29 august 1718, în cetate a izbucnit un incendiu, în care au ars și căsuțele-depozit cu proviziile de grâne și slănină, iar la 26 octombrie 1802, un cutremur a distrus o parte din turnuri.

La sfârșitul secolului al XIX-lea, cetatea Râșnov a devenit o destinație turistică apreciată, atât de oaspeții Râșnovului, cât și de localnici, care au denumit hotelul comunal, construit în această perioadă, „La Cetatea Râșnovului".

La 2 august 1923, impresionați de avantajele dobândite de brăneni după transformarea castelului Bran în reședința particulară a reginei Maria a României, râșnovenii au decis dăruirea cetății Râșnovului principelui moștenitor Carol al României. Donația a fost reconfirmată de comuna Râșnov la 29 august 1930, la mai puțin de două luni de la proclamarea principelui Carol ca rege al României. Însă, suveranul nu s-a arătat interesat să-și amenajeze o reședință în cetatea medievală.

Ruinele căsuțelor din Cetatea de sus, aprox. 1900

Cetatea de sus (foto 2010)

„Ar fi păcat să se distrugă această mărturie istorică. O reconstituire a ei s-ar impune. Dar nu o renovare care să o falsifice, să introducă elemente noi. Să se întărească tot ce există și atâta"

(Octav Șuluțiu despre Cetatea Râșnov, 1937)

Cetatea de jos, zona parcării (foto 2009)

Bulina neagră

Stupefiant, însă la începutul mileniului III, a avut loc cel mai dramatic episod al istoriei contemporane a Cetății Râșnov. În perioada 2000 – 2008 s-a desfășurat cea mai amplă, agresivă și ilegală succesiune de intervenții asupra unui monument istoric din România de după anul 1989. Cetatea Râșnov a fost parțial distrusă de noul stăpân, o societate comercială administrată de cetățeanul străin Alberto Drera.

În câțiva ani au fost pierdute secole de istorie. Au fost distruse iremediabil capelele cetății, în Cetatea de jos, atât situl dacic cât și cel medieval, au fost nivelate cu excavatorul, pe locul vechilor căsuțe medievale au fost amenajate cârciumi etc.

O așa-zisă „restaurare" a fost făcută fără supravegherea specialiștilor, cu muncitori necalificați, fără proiectele și avizele legale obligatorii.

Distrugerea cetății a fost oprită la 3 iulie 2008, când Primăria Râșnov a reluat în administrare monumentul istoric. La 27 mai 2010, cetatea Râșnov a revenit definitiv și irevocabil comunității râșnovene. De acum, proprietarul secular, Râșnovul - Rosenau poate să redea istoriei cel mai de preț bun al său.

Astfel, din anul 2009, în cetate a început o cercetare arheologică sistematică, iar din anul 2011, monumentul național a intrat într-un program special de restaurare și conservare.

1, 2 - Cetatea de jos (foto 2010)
3 - Ferestre termopan pe Turnul triunghiular (foto 2008)
4 - Capela „Drera" (foto 2008)
5 - Terasa cârciumii din Cetatea de sus (foto 2008)
6 - Balconul curtinei Cetății de sus, înainte de prăbușire (foto 2008)
7 - Rezervoarele de apă ridicate pentru pensiunea turistică din Cetatea de sus (foto 2008)
8 - Zidurile noi ridicate peste ruinele Cetății de Sus (foto 2008)

2006, octombrie 7 - A fost inaugurat sistemul de iluminat al cetăţii (investiţie a Primăriei Râşnov)

Cetatea Râşnov (foto 2010)

Biserica veche Sf. Nicolae

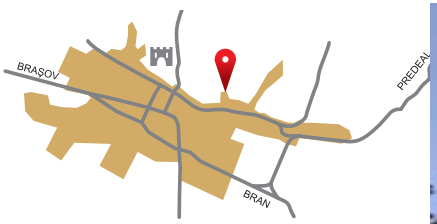

Monument istoric de importanță națională

Este considerată drept cea mai veche biserică ortodoxă care ni s-a păstrat cu elevație în sud-estul Transilvaniei. Edificiul a îndeplinit rostul de biserică parohială pentru cartierul Dobrice și, în general, pentru populația de confesiune ortodoxă din Râșnov (români și alți etnici).

Vechimea relativă a monumentului se bazează pe un grafit parietal, postmedieval, cu anul 1384, aflat la vedere în vechiul altar și pe cea mai veche parte din arhitectura sa, latura de răsărit.

Biserica medievală a fost ridicată din piatră, cu elemente gotice (contraforturi în retragere, bolți și console), pe un plan destul de simplu, având o singură navă și un altar închis în exterior cu cinci laturi ale unui poligon.

Tradiția târzie a pus înălțarea acestei prime biserici ortodoxe a Râșnovului pe seama sprijinului material oferit de principele Țării Românești, Radu I Basarab (cel a cărei domnie s-a sfârșit chiar la anul 1384), însă istoricii consideră că implicarea în ctitorie a urmașului său, Dan I (1374-1386) ar fi mai plauzibilă.

În jurul anului 1500, mica biserică a suferit o distrugere care a impus o refacere incisivă de la jumătatea pereților în sus. Urmele acestei intervenții ies în evidență astăzi prin diferențele de grosime ale zidăriei și prin modul inabil de îmbinare a consolelor de piatră cu arcele din cărămidă ale bolților.

PROGRAM DE VIZITARE

- **Programare specială: Informații la tel.: 0268 230 002**

Refacerea zidurilor de la începutul secolului al XV-lea a fost urmată de acoperirea interiorului (cel puțin) cu un înveliș de frescă. Din acest înveliș de factură postbizantină au fost scoase de sub văruieli și restaurate, în ultimii ani, suprafețe însemnate. În nișa proscomidiei din altar se poate vedea un Iisus al Durerii cu Maica Domnului și Sf. Ioan, iar pe pânzele bolților părții răsăritene a naosului scene din viața lui Isus (miracole: Vindecarea orbului, Învierea lui Lazăr; patimi), Iisus Pantocrator (pe boltă, în poziție centrală), reprezentări ale evangheliștilor, medalioane cu sfinți și cete îngerești etc.

În timp, spațiul inițial al bisericii, de numai zece metri, s-a dovedit neîncăpător pentru comunitatea ortodoxă locală care era în continuă creștere numerică. De aceea, zidul vechi de la închiderea medievală a naosului a fost dărâmat, iar biserica a fost extinsă spre vest printr-un compartiment dreptunghiular, căruia i s-a dat rol de pronaos (așa-zisa „biserică a femeilor"). Intrarea în lăcaș a fost plasată pe latura nordică (în prezent, acolo putem observa o nișă amplă, suprapusă de o fereastră). Conform unui document scris, această extindere s-a petrecut în anul 1679.

Râșnov – Biserica veche „Sf. Nicolae" (foto 2010)

Compartimentul cel nou a fost pictat, la interior și la exterior, în tehnica denumită *al secco*, cel mai probabil prin mâna unui atelier de la sudul Carpaților, ce pare să fi avut doi zugravi, aceiași care au repictat apoi (culoare peste culoare) și fresca medievală din spațiul mai vechi al bisericii.

În alegerea scenelor învelișului nou, pictorii par să se fi inspirat din programul iconografic anterior, umplând bolta și zidurile perimetrale tot cu scene din viața lui Iisus (Fuga în Egipt, Botezul, Învierea lui Lazăr și scene din Ciclul Patimilor: Cina cea de Taină, Sărutul lui Iuda, Iisus la Pilat din Pont, Purtarea Crucii, Răstignirea, Punerea în Mormânt etc., pe boltă), cu evangheliști (în jumătățile penetrațiilor de boltă, spre vest), alături de scene din viața Maicii Domnului (spre exemplu, Adormirea), sfinți redați în medalioane, heruvimi și o serie de cadre cu motive florale.

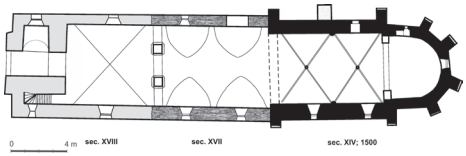

Planul bisericii ortodoxe vechi „Sf. Nicolae"

Dicționar

Elevație = Zidărie de la nivelul solului în sus.

Grafit = Inscripție incizată cu un obiect ascuțit pe un zid.

Contrafort = Element de sprijin exterior, din piatră sau beton, alăturat unui zid pentru a-l consolida.

Naos = Partea centrală a unei biserici ortodoxe (între altar și pronaos).

Pronaos = Specific arhitecturii de tradiție bizantină, reprezintă partea bisericilor creștine situată la intrare (tinda).

Proscomidia = 1.Parte din slujba liturghiei în care preotul pregătește Sfânta Împărtășanie. 2.Masă sau firidă în peretele de nord al altarului, unde se săvârșește proscomidia.

În anul 1773, asupra lăcașului s-a operat o nouă prelungire, separată de stâlpi cu arcade și boltită în cruce, care a preluat rolul de pronaos; în același timp, a fost adoptat și un turn-clopotniță de zidărie cu parterul înglobat părții apusene. Cu acest prilej, a fost amenajată o nouă intrare la parterul turnului, prin urmare cea nordică a fost obturată. Potrivit unui pomelnic al ctitorilor, prefacerea a fost sprijinită material de negustorii brașoveni Ioan și Radu Boghici.

De-a lungul funcționării, lăcașul a primit numeroase donații de la domnitori și boieri din Țara Românească (Mihai Viteazu, Radu Șerban, Matei Basarab, Ștefan Racoviță). Datorită ei, și tradiției despre întemeierea de la 1384, regăsim adesea biserica Râșnovului prezentată drept „ctitorie voievodală".

Ultima pictură a bisericii vechi a fost comandată în anul 1823. Astfel, a fost întregită decorația murală anterioară, inclusiv pictura de pe fețele exterioare ale zidurilor. Din acest ultim înveliș, realizat în maniera populară a icoanelor pe sticlă, avem fragmente cu Iisus Judecător, de o parte și de alta cu Maica Domnului și Sf. Ioan Botezătorul (la interior, deasupra stâlpilor ce separă pronaosul de naos); Sf. Nicolae (icoana de hram, sub reprezentarea Maicii Domnului), arhanghelii Mihail și Gavriil, Sf. Nicolae binecuvântând, Sf. Petru și Pavel (în exterior, pe fața vestică a turnului).

După sfințirea bisericii noi (1886), lipsită de prezența preoților și credincioșilor, mutați într-un loc de închinare mult mai spațios, vechea biserică românească a intrat în paragină. În jurul anului 1925, biserica părăsită a intrat în grija noului comandant al garnizoanei din Râșnov, colonelul Victor Nanu, viitor primar al Brașovului (1938). După ce a fost reparată și înzestrată cu tot ce-i lipsea, biserica istorică a devenit „capela regimentului".

Vechimea edificiului, prosperitatea comunității românești râșnovene, susținerea manifestată de membri ai elitei Țării Românești, existența valorosului fond de carte veche (manuscrise pe pergament din sec. XIII-XIV, păstrate la Biblioteca Academiei Române), dar și apropierea geografică de Șcheii Brașovului, permit să presupunem că biserica din Râșnov a jucat în viața religioasă a zonei un rol mai însemnat decât cel al unei simple biserici parohiale. Pe de altă parte, prezența trăsăturilor gotice din arhitectura sa, trăsături ce decurg din șantierele bisericii parohiale săsești din localitate, combinate cu cele de tradiție post-bizantină, alături de implicarea donatorilor sud-carpatici, transformă acest edificiu într-un relevant reflex al relațiilor multietnice și multiculturale pe care Transilvania le-a exersat în timp.

Interiorul bisericii ortodoxe vechi „Sf. Nicolae" (foto 2010)

Iisus Pantocrator – interior biserica ortodoxă nouă „Sf. Nicolae" (foto 2010)

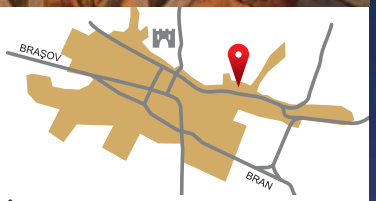

Biserica ortodoxă nouă Sf. Nicolae

La mijlocul veacului al XIX-lea, comunitatea ortodoxă a Râșnovului avea drept loc de închinare vechea biserică medievală, redimensionată în două etape majore în anii 1679 și 1773. Însă și extins, spațiul bisericii devenise insuficient pentru o comunitate devenită majoritară în Râșnov după anul 1850.

Astfel, în perioada 1875-1878 a fost ridicată o nouă biserică de zid. Fondurile necesare construcției au fost asigurate, mai întâi, din veniturile vechii biserici, apoi prin contribuția poporului român râșnovean și prin donațiile primite de la sud de Carpați.

Biserica ortodoxă a fost construită după planurile inginerului Carol Gertner de către meșterul Andrei Weber. Lucrările de construcție au fost conduse de preotul Radu Petric.

În iarna anului 1885, pictorul brașovean Mișu Popp (1827-1892), reprezentant important al academismului românesc, a pictat tâmpla iconostasului de lemn.

La 1 septembrie 1886, biserica nouă din Râșnov, cu același hram al Sfântului Nicolae, a fost sfințită de mitropolitul Ardealului, Miron Romanul.

În exterior, biserica are o arhitectură dominată la apus de un turn cu cinci nivele. În interior, s-a apelat la forme arhitecturale monumentale – arcade largi și înalte, cupole ample ridicate pe pilaștri și pandantivi, coloane, ferestre largi și un iconostas amplu, la care picturile lui Mișu Popp au fost încadrate de o bogată ornamenție din lemn și stuc.

Pereții interiori ai bisericii au fost pictați abia după terminarea primului război mondial. Lucrarea aparține lui Capadaev și a fost terminată în 1929.

Dicționar

Pilastru = Stâlp prevăzut de obicei cu o bază și cu un capitel, care servește ca element de consolidare a unui zid sau ornamentație.

Pandantiv = Element arhitectural în formă de triunghi sferic spațial cu vârful în jos, situat în colțurile arcelor mari care sprijină o cupolă sau o turlă.

Iconostas = Perete despărțitor (împodobit cu icoane) între altar și restul bisericii.

Stuc = Material de construcție format din mortar și ipsos amestecat cu gelatină, clei și (uneori) cu coloranți minerali, cu rosturi decorative la paramente.

Râșnov – Biserica ortodoxă nouă „Sf. Nicolae" (foto 2010)

Râșnov – Biserica evanghelică (foto 2010)

Biserica Evanghelică

Edificiul a fost dintotdeauna locul de cult al comunității săsilor din Râșnov și a stat, până la adoptarea Reformei (la jumătatea secolului al XVI-lea), sub patronajul Sf. Apostol Matei.

Vechimea bisericii, prezentată în primul rând de elemente arhitectonice vizibile în interior, și mai puțin de documentele ei scrise care debutează târziu (1384), se poate aprecia pentru secolul al XIII-lea.

Caracteristicile romanice ale începutului (arcul de triumf, părțile inferioare ale navelor și turnului, stâlpii masivi) sunt estompate de altele gotice, intervenite în două etape, și care au însemnat refacerea traseului de la sanctuar în formă heptagonală, contraforturi în retragere, elevații cu ferestre în arc frânt, bolți cu ogive (stelate sau în cruce) și console tronconice. La ele s-au adăugat altele renascentiste, după cum ne indică astăzi portalul sacristiei, sau forme mai târzii, atipice pentru vreun stil.

Un cronicar de la anul 1630, preluat ulterior de istoriografia săsească, a reținut că în anii 1542-1543, datorită activității pastorului Nikolaus Stephani, mare parte a comunității săsești a trecut la luteranism, iar spațiul de cult a suferit modificările obișnuite impuse de negarea imaginilor cu sfinți. Au fost scoase altarele laterale și alte obiecte ce purtau imagini cu sfinți și, probabil, au fost acoperite suprafețele de pictură murală ce fuseseră realizate în secolele XIV-XV. Altă suită de lucrări au fost apoi consemnate pentru anii 1668-1669, 1694 (ultimul, săpat sub cornișa corului, pe nord), 1774-1776, 1798, 1802-1804.

Cutremurul din 26 octombrie 1802 a provocat distrugeri mari bisericii evanghelice și turnului acesteia. Turnul reconstruit până în 1804 avea o înălțime de 13 metri și era prevăzut în vârf cu un glob aurit și o stea.

PROGRAM DE VIZITARE

Luni: Închis
Marți-Sâmbătă: 9^{00}-17^{00}
Duminică: 13^{00}-16^{00}

Orga actuală a fost realizată de meșterul silezian Johann Prause. Ultimul meșter care a reparat orga săsilor râșnoveni a fost elvețianul Ferdinand Stemmer (Elveția), în perioada 2004 – 2010.

În pofida numeroaselor intervenții, biserica a conservat în mare parte structura medievală, bazilicală, cu trei nave de înălțimi diferite, separate prin stâlpi de secțiune dreptunghiulară și arcade în arc frânt, turn masiv în partea vestică a navei centrale și sanctuar poligonal (cu traseu mai rar întâlnit, având șapte laturi), susținut de contraforturi în retragere. De aceeași structură ține și un compartiment dreptunghiular atașat corului pe nord, și care a fost al unei sacristii.

Până în secolele XVIII-XIX, alături de bazilică, exista și o incintă în interiorul căreia s-au aflat cel puțin o casă parohială și un cimitir. Incinta fortificată a fost demantelată pentru a face loc unor noi construcții, precum cea a primăriei din secolul XIX. Cu toate aceste amputări, dimensiunile generale actuale, de aproape 50 x 20 m, ne arată că lăcașul de rugăciune al săsilor este al doilea monument medieval al orașului, ca mărime, după cetate.

În prezent, biserica evanghelică continuă să fie cel mai important loc al memoriei comunității săsești locale. Aici se află încă lespezile comemorative ale unor pastori însemnați din secolele XVII-XVIII: Georgius Deidricius – 1651, Martin Albrich – 1694, Johann Barbenius – 1734, Lucas Kolbius, fost decan al Brașovului – 1753, apoi un altar instalat în anul 1776, cu zidărie și stuc, ce conține o copie după Cina cea de Taină a lui Leonardo Da Vinci, orga de la 1781, însemne ale breslelor, bazinul de botez de la anul 1854, steme ale Râșnovului vechi.

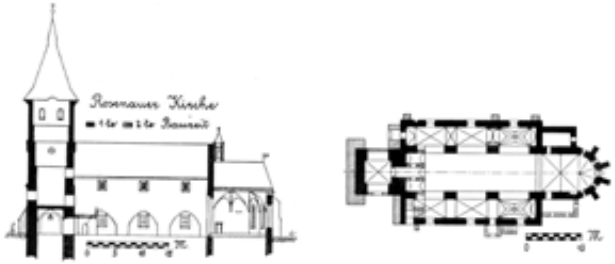

Planurile bisericii evanghelice („Das Burzenland", IV, Die Dörfer des Burzenlandes, I teil, Kronstadt, 1929)

Ogivă = Element structiv de arcadă, caracteristic stilului gotic, care formează osatura unei bolți.

Sacristie = Încăpere într-o biserică catolică, atașată de obicei zonei altarului, în care se păstrează obiectele de cult și veșmintele preoțești.

Dicționar

Orga bisericii evanghelice (foto 2011)

Biserica evanghelică (foto 2010)

Pictură parietală interioară, 1500 (foto 2010)

Monumentul a conservat, de asemenea, și părți din pictura veche parietală, care au început să fie din nou vizibile, din anul 1932, pe zidul de nord al corului. Astăzi, se poate vedea, în exterior, o foarte degradată imagine cu Isus și instrumentele Patimilor, iar la interior, până sub arcele bolților, o serie de scene din Ciclul Patimilor și Învierii lui Isus (alături de Punerea în Mormânt a fost însemnat și anul realizării, 1500). Lucrarea aparține unui pictor încă necunoscut, care ne-a lăsat imagini care descind, prin intermediul gravurilor germane, din pictura neerlandeză a celei de-a doua jumătăți a secolului al XV-lea, unele chiar rare (Pregătirea pentru Crucificare, Punerea pe Cruce), scene ale Patimilor pline de expresivitate și figuri cu trăsături diverse, unele pline de gingășie.

Partea de nord a corului bisericii evanghelice (foto 2010)

Legendele trandafirilor

Deoarece a fost folosit în ritualurile păgâne, mai ales la celebrarea zeilor dragostei și plăcerilor, trandafirul a devenit cu greu și un simbol creștin. În iconografia creștină trandafirul este potirul în care a picurat sângele lui Hristos, o transfigurare a picăturilor de sânge sau simbolul rănilor lui Hristos. Emblema rozacrucienilor înfățișează un trandafir așezat în centrul Crucii, adică în dreptul inimii lui Hristos, al Sfintei Inimi. De asemenea, sub forma Trandafirului mistic (*rosa mystica*), floarea a devenit simbolul Sfintei Fecioare, din litaniile creștine. Angelus Silesius spunea că trandafirul sau roza este imaginea sufletului, ori a lui Hristos care-și pune pecetea pe sufletul omului.

Mulți sfinți apar în iconografia creștină catolică purtând flori de trandafiri în mâini sau pe cap, în formă de coroană, și sunt sărbătoriți prin împodobirea statuilor lor cu ghirlande de trandafiri.

În secolul al XI-lea, Papa Leon al IX-lea a inițiat „Ceremonia trandafirului de aur", care era sfințit în cea de-a patra duminică din Postul Paștelui, denumită și Duminica Trandafirului. Simbol de putere și învățătură duhovnicească, dar și al învierii și nemuririi, Trandafirul de aur a fost trimis fie monarhilor, în semn de prețuire și răsplată față de faptele puterii profane apreciate de biserica catolică, fie unor biserici sau mănăstiri catolice cu merite deosebite. Înalta distincție pontificală a fost acordată în anul 1348 de Papa Clement al VI-lea și regelui Ungariei, Ludovic I cel Mare, din al cărui ordin a fost ridicată cetatea Branului și în 1435, de Papa Eugen al IV-lea, Împăratului Sigismund de Luxemburg, cel care în 1427 a ridicat Râșnovul la rangul de târg. Ultimul Trandafir de aur a fost dăruit de Papa Benedict al XVI-lea Sanctuarului Sfintei Fecioare Maria a Rozariului din Pompei, la 19 octombrie 2008.

Trasee turistice

Munții Bucegi - Valea Mălăiești, 2009

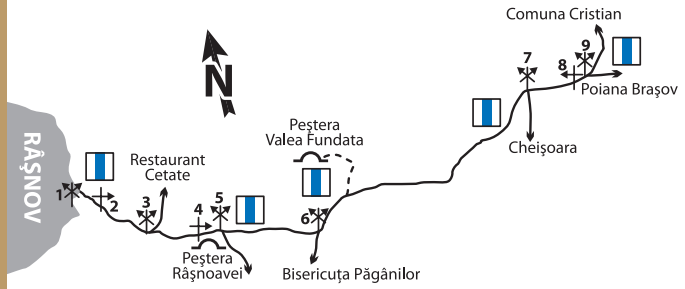

"Uzina Veche - Șaua Runcului - Cabana Cheia - Cheișoara - Poiana Brașov"

- Marcaj: **bandă albastră** • Durata: **3h ~ 8km** • Traseu **dificultate medie**
- Monumente naturale Peștera Râșnoavei
- Traseu potrivit pentru ture de o zi (randone) și pentru mountain bike, combinat cu traseele învecinate

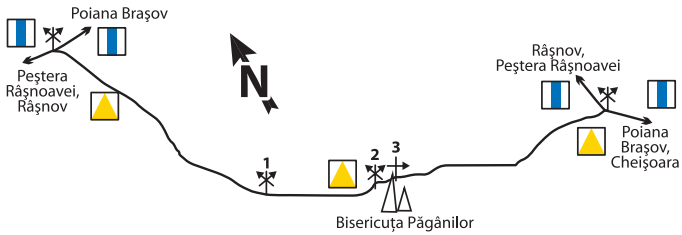

"Bisericuța Pagânilor"

- Marcaj: **triunghi galben** • Durata: **1/2h ~ 2km** • Traseu **dificultate ușoară**
- Monumente naturale formațiunea stâncoasă Bisericuța Pagânilor
- Traseu potrivit pentru ture de o zi (randone) și pentru mountain bike, combinat cu traseele învecinate

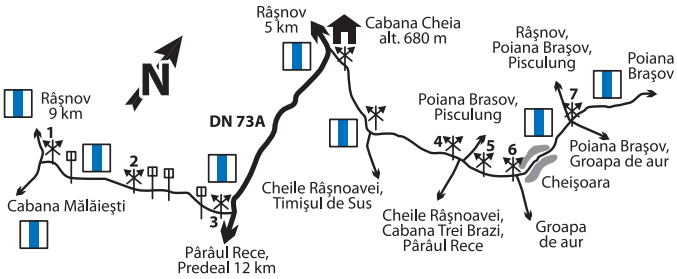

"Uzina Veche - Șaua Runcului - Cabana Cheia - Cheișoara - Poiana Brașov"

- Marcaj: **bandă albastră** • Durata: **5-6h ~ 18km** • Traseu **dificultate medie**
- Monumente naturale Cheișoara
- Zona pentru alpinism Cheișoara (începători - performeri)
- Traseu potrivit pentru ture de o zi (randone) și pentru mountain bike, combinat cu traseele învecinate

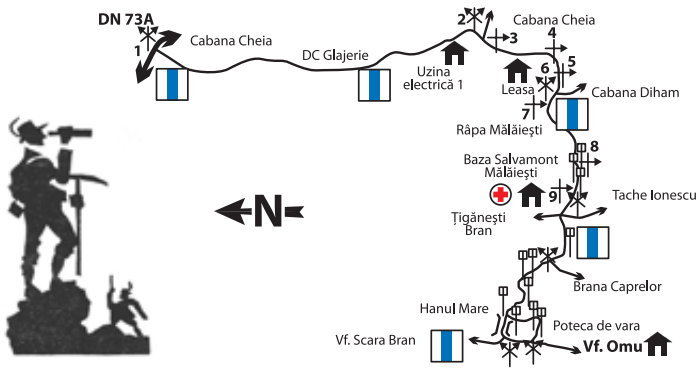

"Oraș Râșnov - Glajerie - Cabana Malăiești - Hornul Mare (poteca de vară) - Vârful Omu"

- Marcaj: **banda albastră** • Durata: **8-9h ~ 25km** • Traseu **dificultate ușoară/medie/grea**.
- Monumente naturale Râpa Mălăiești, Turnul Mălăiești, Hornul Mare Mălăiești
- Zona pentru alpinism Turnul Mălăiești (performeri)
- Traseu potrivit pentru ture de o zi pe porțiuni combinat cu traseele învecinate

Munții Bucegi - Cabana Mălăiești (2010)

Cabana Mălăiești

Cabana Mălăiești, prima cabană din Bucegi și una dintre cele mai vechi din Munții Carpați, este proprietatea orașului Râșnov.

Ridicată de către SKV (Siebenbürgische Karpaten Verein) la o altitudine de 1578 metri, prima clădire a fost inaugurată la 29 iulie 1882. Adăpostul de lemn a ars în anul 1897, dar a fost refăcut după numai un an.

În 1923, Casa de adăpost de la Mălăiești a fost distrusă de o avalanșă pornită din jgheaburile Muntelui Bucșoiu. Atunci s-a luat decizia mutării amplasamentului din poiana de mai jos de golul alpin la adăpostul Padinei Crucii, la o altitudine de 1720 metri. „Casa Mălăiești", proprietate SKV, a fost construită în anul 1924 și mărită în anii 1938-1939. La 4 martie 1997, clădirea a fost distrusă în întregime de un incendiu. Reamenajarea cabanei actuale a fost terminată în anul 2006.

În prezent, cabana Mălăiești este deschisă tot timpul anului și dispune de 110 locuri de cazare.

Cabana Mălăiești, aprox. 1930

Cabana Mălăiești, aprox. 1938

Peștera Valea Cetății (foto 2011)

PROGRAM DE VIZITARE
Luni-Duminică:
- aprilie - iunie: 10^{00} - 19^{00}
- iulie - septembrie: 10^{00} - 20^{00}
- octombrie - martie: 10^{00} - 20^{00}

Peștera Valea Cetății
(Peștera Înfundată / Fundata)

Peștera este localizată pe povârnișul vestic al Masivului Postăvarul (3,5 km distanță de Râșnov), la o altitudine de 790 m (intrarea principală).

Obiectivul turistic face parte din aria naturală protejată „Peștera Valea Cetății", care a fost desemnată arie naturală protejată pentru protecția și conservarea elementelor naturale cu valoare și semnificație ecologică, științifică, peisagistică deosebite: fenomene carstice (Peștera Valea Cetății), stâncăriile și lapiezurile din Poiana Dracului, arbori seculari, flora, pierderile de apă în ponorul Fundățica.

Scurt istoric:

1949 - peștera a fost deschisă pentru prima dată de o explozie hidraulică care a îndepărtat umplutura care o astupa, producând o mare viitură pe valea Fundata.

1954 - primul grup, format din tineri râșnoveni, a reușit să pătrundă în peșteră.

2010 - peștera a fost amenajată prin folosirea de tehnologie ultramodernă (un joc special de lumini de tip LED).

2011 - a fost organizat primul concert în peșteră (concert de muzică camerală).

Relieful exocarstic

Peștera este săpată într-un masiv calcaros jurasic, străbătut de o rețea de diaclaze și crăpături și cuprinde trei unități principale: **1** – galeria care coboară din Poienița Dracului (intrarea superioară); **2** – Sala Mare (dimensiuni: 40/30/20 m); **3** - galeria care se deschide în Valea Fundata (intrarea inferioară/principală).

Distanța aproximativă între cele două intrări este de 150 m în linie dreaptă și o diferență de nivel de 37 m.

Tavanul din Sala Mare s-a păstrat relativ intact, cu o gamă vastă de stalactite. Pereții sunt acoperiți în general cu scurgeri de calcit. Pe podea se pot remarca o serie de gururi de diferite dimensiuni și perle de cavernă.

Prin intrarea accesibilă din Poienița Dracului este amenajat un traseu destinat speoturismului. Pe acest traseu, care poate fi parcurs doar cu însoțitor și cu echipament speologic adecvat, după un parcurs de 16 m se ajunge într-o săliță în care apare cursul de apă. De aici se poate avansa prin două galerii care se întâlnesc după 45 m, una din ele reprezentând cursul actual al apei. După un parcurs de 170 m prin galeria îngustă, se pătrunde în Sala Mare a peșterii.

Acces auto:
DN 1E Brașov - Poiana Brașov - Râșnov, urmând Valea Cetății, până la confluența cu Valea Fundata.

Trasee turistice:
Poiana Brașov - Valea Fundata - Poiana Dracului (trasee de escaladă) - Bisericuța Păgânilor.
Cetatea Râșnov - Valea Cetății - Valea Fundata

Dicționar

Lapiez = Formă carstică simplă, un canal apărut în urma eroziunii rocilor solubile de către apele de șiroire. Lapiezurile sunt separate între ele de creste abrupte sau aplatizate.

Exocarst = Formele carstice prezente la suprafață. Apar ca efect al dizolvării ce are loc la suprafața pământului în rocile solubile.

Diaclază = Crăpătură formată în roci prin presiune sau prin răcire, în care părțile aflate de o parte și de cealaltă a planului de ruptură nu se deplasează una față de cealaltă.

Calcit = Carbonat natural anhidru de calciu, divers colorat datorită impurităților conținute. Se formează pe cale hidrotermală în peșteri, sub formă de stalactite și stalagmite.

Gururi = Una dintre cele mai întâlnite formațiuni de peșteră, după scurgerile stalagmitice.Se prezintă sub forma unui bazin. Gururile se extind în trepte.

Tradiții sportive

- **1905** - 35 de brașoveni și 19 râșnoveni au înființat societatea de schi „Kronstadter Schi Verein" (KSV).
- **1909** - KSV a organizat primul concurs de schi disputat în Transilvania și Regatul României, un concurs de schi alpin la care au participat și râșnoveni.
- **1923** - S-a constituit cel mai puternic club râșnovean din perioada interbelică „Schi Club Bucegi – Râșnov" (titluri naționale la biatlon, schi fond și sărituri cu schiurile).
- **1925, 3-5 februarie** - Primăria Râșnov, unitatea militară din localitate (Divizionul 2 Tunuri de Munte) și Schi Club Bucegi Râșnov organizează prima întrecere de schi în Râșnov, un concurs destinat copiilor din centrele de schi constituite de vânătorii de munte la Râșnov, Zărnești, Bran, Moeciu, Șirnea și Fundata (50 participanți).
- **1936** - Pe Valea Cetății, lângă Piatra Ascuțită, a fost amenajată prima trambulină pentru sărituri cu schiurile din Râșnov (reconstruită în 1947).
- **1959** - La Râșnov a fost înființată o școală sportivă de elevi, transformată în anul școlar 1979/1980 în club, sub denumirea de „Clubul Sportiv Școlar Dinamo Râșnov". Clubul are în prezent 4 secții: schi fond, biatlon, sărituri cu schiurile și lupte libere.

Lotul de copii CSȘ Dinamo Râșnov pentru sărituri, lângă trambulinele vechi de pe Valea Cărbunării

Râșnoveanul C. Samoilă, învingător într-un concurs de schi, 1938

Lotul de copii CSȘ Dinamo Râșnov pentru sărituri, 1962

- **1968-1969** - Au fost construite trei trambuline pe Valea Cărbunării.
- **1974** - La Minsk (Belarus), râșnoveanul Gheorghe Gârniță devine vicecampion mondial la seniori. Până în prezent, este cea mai importantă performanță din istoria schiului românesc.
- **1976-1977** - Amenajarea bazei de biatlon de pe Valea Cetății (poligon cu 14 linii de tragere).
- **2005, 6-9 octombrie** - Pe Valea Cetății a fost organizată a VIII-a ediție a Campionatului Balcanic de vară la biatlon.
- **2007** - Pe Valea Cetății a fost organizată o etapă a Cupa Europei la schi role.

Râșnov, Valea Cărbunării – Complexul olimpic pentru sărituri cu schiurile, 2011

- **2009, 16 iulie** - Printr-un parteneriat cu o companie privată, Federația Română de Schi și Biatlon și Primăria Râșnov a început pe Valea Cărbunării construirea bazei olimpice de sărituri cu schiurile, primul centru de sărituri cu schiurile la standarde internaționale din România.
- **2010, 30 septembrie** - A fost inaugurată baza olimpică de biatlon din Valea Cărbunării.

Cupa Europei la schi biatlon role, Râșnov, 2009

Serbările Zăpezii, Valea Cărbunării, 2009

Râșnov, Valea Cărbunării – Poligonul de biatlon, 2010

Nicole Kidman.
Din Valea Trandafirilor la trandafirul său...

În anul 2002, în apropierea Râșnovului a fost construită „Black Cove Farm", o reconstituire a unei ferme americane tradiționale specifică secolului al XIX-lea, pentru filmarea unor scene din pelicula americană „Cold Mountain", în regia lui Anthony Minghella, având în rolurile principale pe Nicole Kidman, Renée Zellweger și Jude Law.

Pe 7 iulie 2008, actrița Nicole Kidman, în vârstă de 41 de ani, a născut într-o clinică din Nashville primul său copil. Proaspăta mămică și soțul ei, Keith Urban, i-au ales fetiței un nume romantic: Sunday Rose („Trandafirul de duminică").

Inedit în istoria arheologiei românești este faptul că urme dacice de locuire au apărut în timpul turnării în Cetatea Râșnov a unor scene din filmul „Columna" (1967), care se referă tocmai la cucerirea Daciei de către romani, cetatea Râșnov „jucând" rolul capitalei regatului dac, Sarmisegetuza, cucerită de trupele împăratului Traian.

1, 2 - Nicole Kidman - „Cold Mountain", 2003
3 - „Nemuritorii" (1974)
4 - „Columna" (1967)

Top Filme Istorice Râșnov

În ordinea filmărilor la Râșnov:

1. ***Steaua fără nume (1964)***, regia Henri Colpi, în rolurile principale: Marina Vlady, Cristea Avram, Claude Rich.
2. ***Dacii (1966)***, regia Sergiu Nicolaescu, în rolurile principale: Amza Pellea, Mircea Albulescu, Georges Marchal, Pierre Brice
3. ***Columna (1967)***, regia Mircea Drăgan, coproducție româno-germano-italiană, în rolurile principale: Ilarion Ciobanu, Richard Johnson, Florin Piersic, Antonella Lualdi, Gheorghe Dinică.
4. ***Nemuritorii (1974)***, regia Sergiu Nicolaescu, în rolurile principale: Sergiu Nicolaescu, Ilarion Ciobanu, Amza Pellea, Ion Besoiu, Gheorghe Dinică, Colea Răutu, Jean Constantin, Gina Patrichi, muzica „Phoenix".
5. ***Cold Mountain (2003)***, regia Anthony Minghella, în rolurile principale: Nicole Kidman, Renée Zellweger, Jude Law.

Legendele trandafirilor

Istoria medievală a Europei înregistrează în secolul al XV-lea „Războiul celor două roze" (1455-1487), o denumire folosită pentru prima oară de Walter Scott, în anul 1829, în romanul istoric „Anne de Geirestein". În Anglia, Casa de Lancaster, al cărui simbol era un trandafir roșu, a înfruntat pe câmpul de luptă, Casa de York, identificată de heralzi printr-un trandafir alb. Războiul civil s-a încheiat cu urcarea pe tron a lui Henry Tudor, conducătorul taberei Lancaster, devenit rege sub numele de Henric al VII-lea. Prin căsătoria cu Elisabeta de York, noul rege a reunit cele două case regale, unind și cele două simboluri regale, trandafirul roșu și trandafirul alb, în noul blazon, trandafirul roșu-alb - „Trandafirul Tudor". Emblemă regală, trandafirul Tudor a devenit în epoca modernă floarea națională a Angliei. În prezent, el este reprezentat pe stema Regatului Unit al Marii Britanii.

În 1986, președintele Ronald Reagan a semnat legea care proclama trandafirul ca emblemă națională a Statelor Unite ale Americii. Înainte de hotărârea oficială, în mai multe sondaje de opinie, peste 85% din americani au ales trandafirul ca floarea favorită. Între statele americane, roza este și floarea statelor New York, Georgia (trandafirul Cherokee), Yowa și Dakota de Nord (trandafirul sălbatic de preerie) și Oklahoma (trandafirul de Oklahoma).

De asemenea, trandafirul reprezintă floarea națională pentru Irak, Iran, Coreea, Bulgaria, Finlanda (care a instituit în 1919 o decorație oficială denumită „Ordinul Trandafirului Alb al Finlandei"), Luxemburg și Insulele Maldive.

În prezent, sunt cunoscute peste 200 de specii și în jur de 20.000 de soiuri de trandafiri. Cea mai răspândită specie de trandafir sălbatic este măceșul (Rosa canina), care crește spontan și în România. Gama culorilor rozelor este generoasă, existând patru culori de bază: roz, roșu, galben și alb.

Trandafirul este atât o plantă decorativă, cu un miros seducător (apa de trandafiri a fost prima tentativă de a-i extrage mirosul), cât și o materie primă pentru industriile cosmetică, farmaceutică și alimentară. Tandafirii sunt căutați și pentru gustul lor (lichior de trandafir, dulceață). Speciile sălbatice sunt folosite pentru consolidarea terenurilor și ca perdele de protecție.

FESTIVALUL DE FILM ISTORIC RÂȘNOV

În anul 1964, cu ocazia turnării filmului „Steaua fără nume“ („Mona, l`étoile sans nom“), regizorul francez Henri Colpi inventa la Râșnov o stație a Orient-Expresului. La o jumătate de secol după ce Marina Vlady cobora în gara din Râșnov, „trenul“ cinematografiei internaționale oprește din nou în burgul transilvănean.

Decor preferat atât de filmul istoric românesc, cât și de multe coproducții internaționale realizate în România anilor 60, Râșnovul se ambiționează în prezent să-și promoveze patrimoniul cultural prin organizarea unui eveniment cultural care să devină o marcă inedită și spectaculoasă în oferta culturală și turistică națională.

Festivalul Internațional de Film Istoric Râșnov este singurul festival de film istoric din Europa de Est și al doilea din Europa.

1, 2, 9 - Cetatea Râșnov – FFIR 2010

4, 6 - Biserica evanghelică Râșnov – FFIR 2010

3, 5, 7, 8 - Cinematograful orășenesc Râșnov – FFIR 2010

Festivalul Internațional Istoric Academic
În Numele Trandafirului Râșnov

Cel mai important eveniment de reconstituire istorică din România se desfășoară la Râșnov, începând din anul 2009, la sfârșitul lunii august.

Acțiunea culturală, o „lecție vie“ de istorie, se adresează publicului iubitor de istorie prin prezentarea unor aspecte ale vieții cotidiene, costume, echipamente, demonstrații de mânuire și tragere cu arme istorice, albe și de foc, și tehnici/tactică de luptă din diferite epoci.

Programul festivalului cuprinde și expoziții de reconstituire istorică, concerte de marșuri militare și muzică de cătănie, reconstituiri cu scene de luptă.

Cetatea Râșnov – Festivalul internațional istoric academic „În Numele Trandafirului“, 2010

Evenimentul cultural se desfășoară de Rusalii (latin-*Rosalia*).

Trandafirul este tema care inspiră exclusiv programul festivalului. Încă din Evul Mediu, trandafirul a fost ales blazonul Râșnovului.

În prezent, trandafirul a redevenit simbolul comunității râșnovene, al istoriei și culturii orașului Râșnov, un element de identificare, reprezentativ, spectaculos, artistic și unic în oferta turistică națională.

Cetatea Râșnov – Sărbătoarea Rozelor, 2011

În vacanța de vară, la începutul lunii iulie, în cetatea Râșnov, o săptămână este dedicată copiilor noștri: spectacole de teatru, păpuși și marionete, legende medievale locale, jonglerii, dansuri, jocuri și concursuri interactive, spectacole nocturne, ateliere meșteșugărești, grădinița arheologică, lecții de istorie.

Festivalul pentru copii Jocmania, 2011

Agenda Culturală

- Serbările Zăpezii (februarie)
- Festivalul de film de scurt metraj (mai)
- Sărbătoarea Rozelor (Rusalii)
- Zilele Râșnovului (iunie)
  - Festivalul Ecvestru
- Festivalul pentru copii „JOCMANIA” (iunie)
- Zilele Cetății Râșnov (4-5 iulie)
- Curtea Comedianților (iulie)
- Festivalul medieval „Turnirul Cetăților” (iulie)
- Festivalul de muzică rock „OST MOUNTAIN FEST” (iulie)
- Festivalul studențesc InSitu (iulie)
- Festivalul de Muzică pentru copii și tineret „Liga Campionilor” (august)
- Festivalul Internațional de Film Istoric (august)
- Festivalul Internațional Istoric Academic „În numele trandafirului” (august, festival de reconstituire istorică)
- Târgul de toamnă (octombrie)
- Bucuria Sărbătorilor de iarnă (decembrie)
  - Festivitatea Bradului de Crăciun
  - Balul Călușarilor
  - Balul Zoritorilor

Râșnovul turistic (personaje din filmul documentar „În Numele Trandafirului”, producție Primăria Râșnov, 2008). În fundal, Centrul cultural Râșnov, 2011

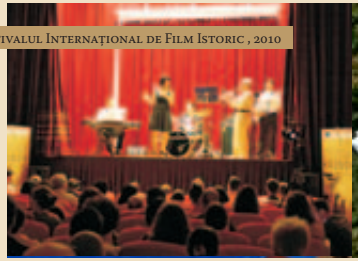

Festivalul Internațional de Film Istoric , 2010

Zilele Râșnovului, 2009

Zilele Cetății Râșnov, 2009

Festivalul Ecvestru, 2011

Ţara Bârsei
Burzenland

Urgenţă 112

Salvamont 0725 - 826 668
0SALVAMONT

- Staţiune de schi
- Castel
- Zonă turism rural
- Sat tradiţional
- Site UNESCO
- E574 Drum european
- 73A Drum naţional
- Drum judeţean

1. **Prejmer - Biserica Fortificată**
Este apreciată ca fiind cea mai puternic fortificată cetate ecleziastică şi cel mai vechi monument gotic din Transilvania. Altarul poliptic este cel mai vechi din România.

2. **Hărman - Biserica Fortificată**
A fost edificată începând cu anul 1500, în jurul unei bazilici romanice atestată documentar în anul 1240.

3. **Feldioara**
Numele german al localităţii este Marienburg şi înseamnă "Cetatea Mariei". Fecioara Maria era patroana Ordinului Cavalerilor Teutoni, cei care au ridicat primele fortificaţii aici. Ruinele vizibile azi sunt însă ale cetăţii construite de comunitatea săsească după plecarea cavalerilor. Biserica este construită în stil gotic, pe temeliile unei bazilici de la sfârşitul secolului al XIII-lea.

4. **Hălchiu - Biserica Evangelică**
Aici se află cel mai mare altar medieval din Transilvania păstrat până astăzi.

5. **Cristian - Biserica Fortificată**
Monumentul istoric este datat în jurul anului 1270. Ridicată iniţial în stil romanic, biserica catolică cu hramul Sf. Nicolae a căpătat apoi o amprentă gotică. Imaginea contemporană a bisericii, în stil neoclasic transilvănean, datează din perioada 1839 - 1841.

6. **Biserica Neagră**
Este cea mai mare clădire de cult din România şi cea mai mare biserică-hală la est de Viena. Biserica are cea mai mare orgă mecanică din România - aproximativ 4000 de tuburi (construită între 1836 şi 1839 de meşterul berlinez Buchholz), cea mai mare colecţie de covoare vechi orientale din Asia Mică şi cel mai mare clopot mobil din România.

7. **Casa Sfatului**
În secolul al XIV-lea era un turn întreţinut de breasla cojocarilor, înconjurat apoi de zidurile de apărare ale oraşului. Reamenajat a găzduit apoi şedinţele sfatului oraşului şi procese. Aici funcţionează astăzi Muzeul Judeţean de Istorie Braşov.

8. **Prima Şcoală Românească**
Aici a activat Diaconul Coresi, cel mai mare cărturar şi tipograf român din secolul al XVI-lea, apreciat ca fiind personalitatea culturală care a pus bazele literaturii române scrise şi totodată ale limbii române literare.

9. **Biserica Sf. Bartolomeu**
Biserica este construită în secolul al XIII-lea, cu modificări importante în secolul al XV-lea. Este considerată cel mai vechi monument de arhitectură al oraşului Braşov.

10. **Turnul Alb**
Construit în a doua jumătate a secolului al XV-lea. În prezent, turnul găzduieşte o expoziţie permanentă despre războinici şi cavaleri pe teritoriul României, în perioada medievală.

Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului
Autoritatea de Management pentru
Programul Operațional Regional
Str. Apolodor nr. 17, București, sector 5
Tel.: 0273 11 14 09
e-mail: info@mdrt.ro
www.inforegio.ro

Organismul Intermediar - Direcția de Gestionare Fonduri Comunitare
Str. Dinicu Golescu nr. 38,
poarta C, București, sector 1
Tel.: 0372 144 003
Fax: 0372 144 001

Beneficiar: UAT Oraș Râșnov în parteneriat cu Asociația Rosenau Turism
Str. Piața Unirii nr. 12, Râșnov, Brașov
Tel.: 0268 230 002
e-mail: primariarasnov@yahoo.com
www.rasnov-turism.ro

www.rasnov-turism.ro

Investim în viitorul tău!

Proiect selectat în cadrul Programul Operațional Regional
și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională.

PROMOVAREA POTENȚIALULUI TURISTIC
AL ORAȘULUI RÂȘNOV
U.A.T. Râșnov și Asociația Rosenau Turism
august 2011

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială
a Uniunii Europene sau a Guvernului României.